"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 90 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Tiistaina, huhtik. 16 p:nä—Tues., April 16 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Diplomaattisten suhteiden uusiminen Neuvostoliiton ja Englannin välillä

Ovat ehtona kauppasuhteiden jatkuvalle kehittymiselle, selittää Neuvostoliiton lehdistö

LONTOO, huhtik. 15. — Porvarillinen lehdistö selittää, että Moskovasta saapuneet tiedot kertovat, ettei englantilaisten liikemiesten muodostaman retkikunnan tulokset ole olleet täysin tyydyttävät. Retkikunnan jäsenten suuri enemmistö on nyt jakautunut pieniin ryhmiin, joista kukin tutkii niitä erikoisia seikkoja, jotka ovat yhteydessä asianomaisen liikemiesryhmän toimialan kanssa.

Suuri osa liikemiehistä, jotka menivät Neuvostoliittoon, olivat lähteneet siinä mielessä, että saavat suoraa päätä otetuksi suuria tilauksia. Näin ei ole kuitenkaan tapahtunut, vaan Neuvostoliiton taholta on yleensä osoitettu ettei se ole pakoitettu tekemään tilauksia tinkimättä ehdoista. Ja näihin ehtoihin kuuluu tyydyttävien luottosuhteiden järjestäminen.

Englanti on katkaissut suhteensa erittäin provokatorisella tavalla

"Isvestija" m.m. huomauttaa, että "kysymys kaupan jatkuvasta kehittymisestä Britannian ja meidän maamme välillä riippuu kokonaan siitä, minkä kannan brittiläinen hallitus omaksuu normaalisten diplomaattisten suhteiden palauttamiseen nähden."

Neuvostolehdistö painostaa erikoisesti tätä seikkaa. Se väittää, että on olemassa oleellinen ero Neuvostoliiton ja Amerikan välisellä kauppavaihdolla, joiden maiden välillä ei ole koskaan ollutkaan diplomaattisia suhteita, ja toiselta puolen Neuvostoliiton ja Englannin välillä, joiden väliset diplomaattiset suhteet katkaistiin olosuhteissa, jotka Neuvostoliitossa vallitsevan yleisen mielipiteen mukaan olivat erittäin provokatoriset ja vahingolliset keskinäisen kauppavaihdon edelleen jatkumiselle.

Englannissa on muuten saanut jalansijaa se käsitys, että Englannin hallitus tulee jälleen tunnustamaan Neuvostohallituksen sen jälkeen kun parlamenttivaalit on toimitettu.

Kuumeinen sotavarustelu Espanjassa

Satoja miljoonia pesetoita sijoitettaisiin sotalaitoksen laajentamiseen

MADRID, Espanja, huhtik. 13. — Espanjan sota-, meri- ja ilmailuministeriöt vaativat entistä suurempien määrärahojen myöntämistä näiden sotalaitoksen eri haarojen varustamiseksi ja vahvistamiseksi.

Ilmalaivastoa pyrittäisiin suurentamaan 2,200:lla lentokoneella, tämän määrän ollessa ilmaministeriön selostuksen mukaan välttämätön maan turvaamiseksi ulkomaisilta hyökkäyksiltä! Tämä huikea suunnitelma tulisi maksamaan 450,000,000 pesetaa, äskettäin hyväksytyn budjetin ainoastaan myöntäessä 30,000,000 tähän tarkoitukseen. Ilmalaivasto juuri kokeilee uusimmallisella sotilaslentokoneella, joka käyttää polttoöljynä raakaa öljyä.

Tulevan sodan vaara kuvastuu sattuvasti nykyisin käynnissä olevasta sotavarustelukilpailusta, johon Espanjakin koettaa osallistua parhaansa mukaan. Viimeinenkin peseta koetetaan kiristää sotalaitokselle, joka on saavuttamassa jättiläismäisen koon maan suuruuteen ja rappiotilaan nähden. Kaiken tämän taakan saa espanjalainen työläinen ja talonpoika kantaa harteillaan.

Kasvitieteilijäin konferenssi

OTTAWA, huhtik. 15. — Kansallisen kasvitieteellisen tutkimusseuran toimesta on kutsuttu koko maata käsittävä kasvitieteilijäin konferenssi koolle tänne toukokuun 23 päiväksi. Konferenssin tarkoituksena on käsitellä laajan, canadalaista kasvullisuutta koskevan teoksen valmistamista.

Konferenssissa tulee olemaan läsnä jokaisen maakunnan huomattavimmat asiantuntijat tällä alalla.

Canada avaa kauppaviraston Norjassa

OTTAWA, huhtik. 15. — Canadan kauppaministeriö on juuri avannut uuden kauppavirastonsa Osloon, Norjaan, kauppakomissionerina olleen F. H. Palmer. Tämän uuden kauppaviraston alueeseen tulee sisältymään Skandinavian maat sekä Suomi.

Uusi kauppavirasto tulee olemaan toistaiseksi brittiläisen lähetystön yhteydessä Oslossa.

Kutomotyöläisten oloja kiristetään Englannissa

VILLATEHTAAT ALENTAVAT PALKKOJA — TYÖLÄISTEN UNIOT TAISTELUKYVYTTÖMIÄ.

LONTOO, huhtik. 15. — Yhdeksän villakutomotehdasta Yorkshiressa on alentanut työläisten palkkoja. Työläisten uniot, jotka ovat vanhoillisten ammattiliikkeen herrasjohtajien käsissä, ovat toimeenpanneet äänestyksen jäsenistön ja tehtaissa työskentelevän järjestymättömän aineksen keskuudessa, tarkoituksella saada selville, ovatko työläiset halukkaat ryhtymään lakkoon.

Porvarilehtien tietämän mukaan, on työläisten enemmistö äänestänyt lakkoa vastaan. Tämä merkitsee sitä, että työläiset alistuvat työehtojen huononnukseen. Palkanalennus käsittää viisi shillinkiä viikossa miehiltä ja kolme shillinkiä naisilta. Toisten kutomokapitalistien odotetaan heti seuraavan palkkoja alentaneiden liikkeiden esimerkkiä, tietäessään, että vanhoilliset unioherrat ovat saattaneet uniot niin rappiolle, ettei työläisten taholta tässä tilanteessa ole odotettavissa vastustusta.

Kapitalistilehdistö perustelee palkanalennusta tavanmukaisilla verukkeilla kangasmarkkinoilla esiintyvästä lamaannuksesta, vaatien työläisiltä uhrauksia, jotta teollisuus voitaisiin pelastaa nykyisiltä vaikeuksilta.

Silkkitehtaita lakkoon Pennsylvaniassa

Työläiset vaativat palkanlisää ja lyhyempää työpäivää

WILKESBARRE, huhtik. 14. — Plymouthissa täällä lähistöllä on käynnissä silkkikutomotyöläisten lakko. Lakossa ovat Goldsmithin silkkitehtaan työläiset. Saman liikkeen Wilkesbarressa olevan tehtaan yövuoron työläiset ovat ryhtyneet lakkoon.

Työläiset ovat vaatineet 20 prosentin palkankorotusta ja 8-tuntista työpäivää sekä 44-tuntista työviikkoa. Samalla vaaditaan työnantajaa tunnustamaan kansallista kutomotyöläisten uniota.

Lakossa olevien tehtaiden ympärille on järjestetty lakkovartiointi. Täälläkin on taantumukselliseen A.F.L:ään kuuluvat työnantajain kätyrit kehoittaneet työläisiä antautumaan rikkureiksi. Näillä juonitteluilla ei kuitenkaan ole ollut mitään tuloksia.

Canadalaiset karjankasvattajat keskittyvät

Koko maata käsittävä keskeinen järjestö muodostettu

WINNIPEG, Man., huhtik. 15. — Canadan karjankasvattajat keskittyivät yhteen keskusjärjestöön, kahdeksan maakuntia käsittävän osuustoiminnallisen karjankasvattajain yhdistyksen muodostaessa uuden keskusjärjestön, jonka nimenä tulee olemaan Canadian Co-operative Livestock Producers, päämajan tulessa olemaan Torontossa.

Uuden järjestön muodostamissuunnitelma alunperin sai alkunsa viime lokakuulla pidetyssä karjankasvattajain neuvottelukokouksessa. Hankkeen päämääränä on laatia yhtenäinen tuotteiden myyntiohjelma, siten poistaakseen kilpailun, sekä samalla säännöstellä tuotantoakin.

AHDASTA ON ILMASSAKIN

Detroit, Mich., huhtik. 15. — Kapteeni Allen T. Bruce, Akronista, ja Kreider-Reisner Aircraft Companyn presidentti E. H. Kreider menettivät henkensä ja muuan kolmas henkilö loukkautui vaarallisesti, kun Kreiderin lentokone törmäsi edellisen ajamaan lentokoneeseen täkäläisen Fordin lentokentän yläpuolella eilen. Molemmat koneet tarttuivat yhteen ja putosivat maahan murskautuen palasiksi.

6,000 työläistä ryhtynyt lakkoon Bostonissa

..Vaativat työnantajia suostumaan.. työehtosopimukseen

BOSTON, huhtik. 15. — Kolmekymmentäkahdeksan täkäläistä jalkineliikettä ja tehdasta yhteensä 41:stä ovat lakkotilassa. Lakon aloittivat lestittäjät viime viikon maanantaina ja heitä seurasivat neulojat keskiviikkona. Lakko käydään sataprosenttisesti. Yhteensä n. 6,000 työläistä ovat lakossa, ilmotetaan Daily Workerille annetussa erikoistiedossa.

Työläiset vaativat työnantajia hyväksymään koko alaa käsittävän työsopimuksen. New Yorkin riippumattoman kenkätyöläisten union edustaja Fred Biedenkapp on puhunut lakkolaisille, esittäen tervehdykset New Yorkin jalkinetyöläisiltä ja valaisten niitä kokemuksia, joita on saavutettu New Yorkissa käydyssä jalkinetyöläisten lakossa. New Yorkissa olivat työläiset yhteisellä esiintymisellään pakoittaneet 42 työnantajaa hyväksymään työsopimuksen, joka käsittää 4,700 työläistä ja on voimassa ensi maalisk. 1 päivään.

American Federation of Laborin alaisen union johtajat ovat selittänet, että Bostonin kenkätehtailijat "tulevat mieluummin sulkemaan tehtaansa kuin hyväksymään sopimuksia itsenäisen union kanssa".

Itsenäinen unio taistelee työläisten parempien palkkojen ja työolojen parantamisen puolesta, kun sensijaan A. F. off L:n unio ei ole toiminut mitään muuta kun jarruttanut työläisten pyrkimyksiä olojensa parantamispyrkimyksissä.

Metsäpalojen tuhot alenevat

Viime vuoden aikana tuhoutui 1.300,000 dollarin arvosta metsää metsäpaloissa

OTTAWA, huhtik. 13. — Sisäasiain ministeriön esittämien tilastotietojen mukaan on metsäpalojen aiheuttamat tuhot laskeneet huomattavasti Canadassa viime vuoden ajalla, vahingon ollessa lasketun 1,328,950 dollariin.

Siitä huolimatta, että tämäkin määrä on vielä huikean korkea.. on tapahtunut aleneminen katsottava tyydyttäväksi, sillä edellisinä vuosina on keskimääräinen metsäpalojen aiheuttama tuho noussut lähes 4,500,000:een dollariin.

Viime vuonna on metsäpalot tehneet tuhojaan yhteensä 1,347,170 eekkerilä Metsäpalojen lukumäärä nousi yhteensä 4,259, ollen 85 prosenttia näistä saanut alkunsa prospektoreiden sytyttämistä tulista, joita ei ollut huolellisesti sammutettu.

Uutta keskusasemaa suunnitellaan Montrealiin

Parlamentissa tullaan käsittelemään avustuksen myöntämistä suunnitelmaa varten

MONTREAL, P. Q., huhtik. 15. — Täkäläisen lähetystön käytyä liittohallituksen rautatieministerin puheilla suunnitellun uuden keskusaseman rakentamisen suhteen Montreallin, on rautatieasiain ministeri C. A. Dunning ilmoittanut esittävänsä liittoparlamentin harkittavaksi avustuksen myöntämistä Canadan kansallisille rautateille tämän suunnitelman edistämiseksi.

Aikaisemman arvion mukaan katsottiin tällaisen hankkeen, johon osallistuisivat luonnollisestikin molemmat Canadan kansalliset rautatiet ja Canadian Pacific-rautatie, tulevan maksamaan noin 35,000,000 dollaria. Suunnitelman yksityiskohdat tulevat käsiteltäväksi parlamentin rautatieasiain komiteassa.

Ontarion vanhoja kulta-alueita kehitetään

Kaivostöitä tullaan aloittamaan länsi-Ontariossa

FORT WILLIAM, Ont., huhtik. 15. — Länsi-Ontarion vanhat kulta-alueet näyttävät jälleen tulevan etualalle ontariolaisessa kaivosteollisuudessa. Samaan aikaan, kun kehitystöitä suoritetaan uusilla kultakaivannoilla pohjoisemmilla seuduilla, tullaan myös vanhoja kaivantoja, kuten Michipicotenissa sekä useilla muilla seuduilla, asettamaan uudelleen käyntiin.

Yhtenä tekijänä näiden vanhojen löytöjen uudelleen avaamisessa on parantuneet menetelmät arvokkaan metallin erottamiseksi malmista, joten nyt voidaan voittoa tuottavasti ottaa ylös sellaistakin malmia, joka vuosia sitten ei olisi enään niin hyvin kannattanut.

Englannin kaupallinen tappio suuri

TULOS BRITILAISESTA NEUVOSTOVASTAISESTA POLITIIKASTA

MOSKOVA, huhtik. 15. — Englantilaisten teollisuuden harjoittajain Neuvostoliitossa porhaillaan tapahtuvan tutkimusvierailun aikana ovat neuvostolehdet julkaisseet ainehistoa, jossa osoitetaan, miten suuria kaupallisia häviöitä englantilaiset ovat kärsineet brittiläisen vanhoillisen hallituksen Neuvostoliitolle vihamielisen suhtautumisen vuoksi.

Vuonna 1925—26, Neuvostoliiton ja Englannin suhteiden katkeamisen edellinen vuosi, kohosi molempien maiden välinen kauppavaihto yhteensä 312.3 miljoonaan ruplaan, josta 187 miljoonaa ruplaa oli Englantiin viennin osalle ja 125.3 miljoonaa ruplaa tuontitavaroina Englannista. Englannin osuus Neuvostoliiton ulkomaankaupasta teki sinä vuonna 24.6 prosenttia.

Vuonna 1926—27, jolloin välit molempien maiden välillä rikkoutuivat, putosi kauppavaihto Englannin kanssa 294:ään miljoonaan ruplaan, josta vienti teki 197 miljoonaa ja tuonti vain 97 miljoonaa ruplaa. Englannin osuus Neuvostoliiton kaupasta aleni 22.6:teen prosenttiin.

Vuonna 1927—28 väheni kauppavaihto Englannin kanssa edelleen 192.3:een miljoonaan ruplaan, josta 147 miljoonaa edusti vientiä ja 45.3 miljoonaa ruplaa tuontia, ollen Englanin osuus Neuvostoliiton ulkomaankaupasta enään vain 13.8 prosenttia.

Viennin väheneminen Neuvostoliitosta Englantiin johtui osittain siitä syystä, että Neuvostoliiton viljan viennissä tapahtui huomattavaa vähennystä.

Sopimus Saksan ja Neuvostoliiton välillä solmittu

Allekirjoitettu Berliinissä

BERLIN, huhtik. 15. — Neuvostoliiton lähettiläs Krestinski ja ulkoministeri Stresemann ovat allekirjoittaneet Neuvostoliiton ja Saksan välillä Moskovassa tammik. 25 pnä päätetyn sovintomenetelmäsopimuksen. Mainitulla sopimuksella katsotaan olevan melkoista merkitystä rauhallisten suhteiden kehittymiselle molempien maiden välillä.

Työväenpuolue lupaa tunnustaa Neuvostoliiton

Pomot antavat lupauksia valitsijoille

LONTOO, huhtik. 15. — Englannin työväenpuolueen sihteeri Arthur Henderson on pitänyt vaalipuheen, mikä radiolla on lähetetty ympäri maata. Puheessaan lupaa hän, jos työväenpuolue voittaa vaaleissa, ja pääsee hallitukseen, tulee se heti uudistamaan diplomaattiset ja kaupalliset suhteet Neuvostoliiton kansa.

Työväenpuolueen petturipomot kuvittelevat voivansa epämääräisillä lupauksilla kalastaa laajojen äänestäjäjoukkojen kannatuksen.

Kansainvälinen postikongressi

OTTAWA, huhtik. 15. — Joka neljäs tai viides vuosi kokoontuva kansainvälinen postikongressi tulee tänä vuonna pidettäväksi Lontoossa. Englannissa. Täällä annettujen tietojen mukaan tulee Canadan liittohallituksen postiministeri P. J. Veniot sekä muita korkeita postilaitoksen virkailijoita edustamaan Canadaa tässä konferenssissa.

Kongressissa tulee olemaan kaikkien maailman maiden edustajat, jotka suunnittelevat kansainvälistä postiliikennettä koskevia asioita, m.m. päättäen eri maiden välisistä postimaksuista.

Hoover ei tunnusta neuvostohallitusta

WASHINGTON. — Uusi valtiosihteeri Stimson on selittänyt sanomalehtimiehille, että Hooverin hallitus aikoo jatkaa Coolidgen hallituksen ohjelmaa suhtaantumisessa Neuvostoliittoon tunustamiseen, joten neuvostohallituksen tunnustamisesta ei ole entistä enempi tietoa. Selostus johtui A. F. of L:n varapresidentin Matthew Woll'in kiivaista hyökkäyksistä, joissa hän syytti Hooverin hallitusta "neuvostohallituksen suosimisesta".

Pilsudskin sakki muodostanut uuden hallituksen Puolassa

Fascistinen finanssikopla lujittaa otettaan Puolan köyhälistön kurkussa

VARSOVA, Puola, huhtik. 15.— Puolan uusi hallitus muodostettiin lopullisesti eilen. Pääministerinä on majuri Switalski, joka ennen toimi opetusministerinä ja Pilsudskin adjutanttina. Uusi hallitus on kokoonpantu pääasiallisesti entisistä ministereistä. Uusia ovat Pilsudskin sakin "sisärenkaaseen" kuuluva Puolan Budapestissa oleva lähettiläs eversti Matusevski, joka on nimitetty rahaministeriksi. Hän oli toiminut ennen myöskin armeijan urkintatoimiston johtajana. Työministeriksi on nimitetty Pilsudskin vanha ystävä, eversti Prystol, ja posti- ja lennätinministeriksi eversti Boerner, joka niinikään on Pilsudskin ystäviä. Ulkoministerinä toimii edelleen Zaleski.

Pilsudskin katsotaan lujittavan otettaan hallituksessa uuden ministeriön kautta. Erikoinen raha-asiain neuvonantokomitea on muodostettu tunnetuista rahamiehistä, toimimaan rahaministerin apuna.

Pilsudskin terrorivalta tulee siis jatkumaan ennalleen Puolassa, kunnes työtätekevän kansan kärsivällisyys on saavuttanut rajansa.

Siirtolaisuus Suurbritanniasta vähenee

LONTOO, huhtik. 13. — Äskettäin julaistujen siirtolaisasioita koskevien tilastojen mukaan on siirtolaisuus Suur-Britanniasta viime vuoden ajalla laskenut. Muihin, kuin Europan maihin, siirtyi Englannista viime vuonna 136,000, jota vastoin edellisenä vuonna nousi lukumäärä 153,00:teen siirtolaiseen. Näistä siirtyi 108,000 muihin brittiläisen valtakunnan osiin, edellisenä vuonna Britannian alusmaiden saadessa 122,000 englantil. siirtolaista. Valtakunnan asutussuunnitelman alaisina olleiden siirtolaisten lukumäärä aleni noin 10,000:lla, viime vuotisen määrän ollessa ainoastaan 50,000 siirtolaista. Ainoastaan Canadaan tulleiden siirtolaisten lukumäärä nousi. Sinne nimittäin vietiin asutussuunnitelmien mukaan 27,521 siirtolaista. Edellisen vuoden määrä oli hieman pienempi.

Öljyn loppumisesta ei ole pelkoa

TORONTO, Ont., huhtik. 15. — Täällä pitämässään esitelmässä käsitteli tunnettu kemian professori E. G. R. Ardaggh maailman nykyistä asemaa öljyn loppumiseen nähden. Siitä huolimatta, että eräillä tahoilla ollaan siinä vakaumuksessa, että maailman öljyvarastot ovat nopeasti loppumassa jolloin tulee välttämättömäksi uusien polttoaineiden saaminen öljymoottoreille j.n.e., ei professori Ardagh katsonut tätä mahdolliseksi.

Hän arvioi raakaa öljyä riittävän vielä määräämättömiksi ajoiksi uusien öljykenttien tullessa alituisesti löydetyksi ja teollisuuden palvelukseen. Samoin parantuneet menetelmät öljyrikkauksien maasta poistamiseksi tekevät mahdolliseksi sellaistenkin öljylöytöjen käyttämisen, jotka olisivat olleet mahdottomat ottaa käytäntöön vanhemmilla metoodeilla.

Räätälit lakossa Philadelphiassa

PHILADELPHIA, Pa., huhtik. 15. — 200 Sol Zion Co:n miesten vaatetusliikkeessä työskennellyttä räätäliä ovat lakossa, vastalauseena tässä liikkeessä vallinneita avoimen pajan työoloja vastaan sekä vanhoillista Amalgamated Clothing Workers Uniota vastaan, joka määräsi kaksi vasemmistolaista työläistä erotettavaksi työstä.

Lakkoa avustaa vasemmistolainen neulatyöläisten teollisuusunio.

Moskovan väkiluku lisääntyy

MOSKOVA, huhtik. 14. — Neuvostohallituksen tilastollisen viraston julkaisemien numeroiden mukaan oli Moskovan väkiluku tammik. 1 pnä 1929 yhteensä 2,285,100 henkeä. Kuluneen vuoden aikana lisääntyi kaupungin asukasmäärä 6.1 prosentilla, josta 1 prosentin lisäys johtui syntyväisyyden lisäyksestä.

Kaupungissa vallitsevien yhteiskunnallisten ja terveydellisten suhteiden parantumista todistaa se, että vuonna 1928 syntyneestä 49,860:sta lapsesta kuoli vain 6,400. Vuonna 1914 kuoli Moskovassa 16,000 niistä 54,300:sta lapsesta, jotka syntyivät mainittuna vuonna.

Kapinalliset valmiina antautumaan — sota päättymäisillään Meksikossa

Hallitus ei myönnä erikoisehtoja eikä amnestiaa — Kenraalit pakenevat Yhdysvaltoihin

MEXICO CITY, huhtik. 15. — Tähän mennessä ei ole hallituksen talosta saatu tietoja Sonorassa olevien kapinallisten joukkojen johtajan, kenraali Leopoldo Rabatten, antautumistarjousta seuranneista asiain kehityksestä. Rabatte oli ilmoittanut, että hänen komentonsa alla olevat n. 5,000—6,000 sotilasta voisivat antautua, jos heille myönnetään jonkinlaista amnestiaa. Tarjous oli tehty Nogalesissa, Sonorassa olevalle konsulille.

Presidentti Gil vastasi, että hallitus ei myönnä mitään erikoisia antautumisehtoja, vaan on kapinallisten laskettava aseensa ehdoitta. Hallitus tulee kuitenkin käsittelemään kapinallisia niin lievällä ankaruudella, kuin sotalait myöntävät.

Kapinallisten joukot ovat täydessä hajaannuksessa

EL PASO, Texas, huhtik. 15.— Kenraalien Escobarin ja Caraveon kapinahanke on ilmeisesti nyt jo täydellisesti luhistunut. Kenraalit toisensa jälkeen pakenevat Yhdysvaltoihin, ja alemmat upseerit joukottain antautuvat hallituksen joukoille.

Taistelut tulevat muuttumaan hajanaisiksi sissitappeluiksi, jonka ohessa pelätään johtoa vailla olevista joukoista muodostuvan rosvojoukkoja, jotka saattavat vielä jonkun aikaa terrorisoida eri paikkakuntia. Näiden kukistaminen on enään vain poliisitehtävä.

Kenraali Escobar on Agua Pretassa ja kenraali Caraveo lähellä Casa Grandea. Molemmat tulevat kai ensitilassa pakenemaan rajan poikki. Escobar on määrännyt Agua Pretassa olevat joukkonsa ja esikuntansa menemään Nogalesiin. Yli 2,000 kapinallista kulki eilen Pulpito-solan läpi Chihuahuassa. Nämäkin jatkavat matkaa Nogalesiin Yhdysvaltain rajalla.

Fascistisia mellakoita Itävallassa

FASCISTIT ALKANEET AVOIMEN TAISTELUN WIENIN LÄHISTÖLLÄ

WIEN, huhtik. 15. — Itävallan fascistit ovat alkanet avoimen tappelun vallasta Liesingin kaduilla Wienin esikaupungissa. Neljätoista henkilöä haavoittui revolverikahakassa viime torstai-iltana. Horjuvan kristillissosialistisen taantumushallituksen poliisit hyökkäsivät Wienistä paikan päälle, kantaen pistimiä kiväärien nenissä. Poliisin onnistui toistaiseksi palauttaa järjestyksen. Viisitoista henkilöä vangittiin mellakan jälkeen ja uusia vangitsemisia on tapahtunut jälkeenpäin.

Täällä on arvioitu, että ainoastaan fascistien leirissä esiintyneet erimielisyydet ovat estäneet fascisteja toteuttamasta vallankaappaushankettaan. Fascistien johtaja Pfrimer uhkaa joukkoineen farssia Wienin kukistaakseen "parlamentaarisen hallitusjärjestelmän". Fascistien johtajien keskuudessa on viime aikoina puhjennut kova kiista vallasta.

Saksalta vaaditaan $12,500,000,000

PARIISI, huhtik. 15. — Liittolaisten asiaintuntijakomissionin tuloksen mukaan, vaativat liittolaiset Saksalta maailmansodan johdosta yhteensä $10,000,000,000 — $12,500,000,000. Nämä vaatimukset on jätetty Saksan edustajalle, tohtori Schachtille. Saksan maksettavat korvausmaksut jakautuisivat 58:n vuoden osalle. Ensi aikoina suoritettavat korvaukset tekisivät n. $450,000,000 ja kohoaisivat asteittain niin, että ne 37:n vuoden lopussa olisivat n. $600,000,000 vuodessa, laskien jälellä olevan 21 vuoden aikana $425,000,000:iin vuodelta. Nykyisen Dawesin suunnitelman mukaan maksaa Saksa vuosittain n. $650,000,000.

New Yorkissa jatkuu ravintolalakko

Työläiset seisovat horjumattomina — Tuhannet ottavat osaa mielenosoituksiin

NEW YORK, huhtik. 15. — Täällä jatkuu suuri ravintolatyöläisten lakko, joka käsittää useita tuhansia ravintolatyöläisiä. Kolmatta tuhatta työläistä ovat ottaneet osaa viime päivinä pidettyihin lakkomielenosoituksiin. Lakko näyttää edelleenkin laajentuvan. Työnantajat ovat turvautuneet poliisivoimaan yrityksissään särkeä lakkolaisten rintama. Lakkolaisia on vangittu kymmenittäin. Toisia on piesty.

Ruokatavaraliikkeet keskittyvät

Kaksi ketjukauppaa yhtyneet yhteen Montrealissa

TORONTO, Ont., huhtik. 15. — Täkäläisissä finanssipiireissä kerrotaan, että suuri ketjukauppatrusti Consolidated Food Products, Limited, on ostanut montrealilaisen Piggly Wiggly-korporatsionin, joka omistaa viisitoista ketjukauppaa Montrealissa. Näiden kauppojen liikevaihto nousee noin miljoonaan dollariin vuosittain.

Suurten vähittäiskauppaliikkeiden keskittyminen merkitsee yhä tehoisampaa voittojen kiskomista kuluttajista, jotka joutuvat monopolisoitujen kauppojen armoille.

LENTÄJIÄ UHKASI NÄLKÄKUOLEMA

Sydney, Uusi Etelä-Wales, huhtik. 15. — "Etelän risti"-nimisen lentokoneen lentäjät Kingsford-Smith, Ulm ja pari muuta miestä olivat pakoitetut syömään etanoita ja villiä herneitä, kun he vailla ruokatarpeita joutuivat tekemään hätälaskun Port Georgen mutasuoalueelle. Oltuaan toistaviikkoa kadoksissa, löydettiin lentäjät heikossa tilassa, mutta terveinä. Muuan lentokone, joka on ollut etsimässä ensiksimainittuja, on joutunut vuorostaan kadoksiin.

Kumia tuottavia kasveja löydetty Neuvostoliitossa

Tämä asettaa Neuvostoliiton riippumattomaksi ulkomaisista kumilähteistä

MOSKOVA, huhtik. 13. — Neuvostoliiton kumitrustin laboratorioiden johtaja professori G. Bosse on antanut tiedoksi, että mainitut laboratoriot ovat havainneet, että eräät kasvit, jotka kasvavat Neuvostoliiton alueella tuottavat raakaa kumia. Tämän lisäksi ollaan aikaisemmin onnistuttu kasvattamaan ulkomaisia kumikasveja jotka näyttävät onnistuvan mainiosti. Tärkein venäläisellä alueella löydetty kumikasvi kuuluu chondorilla-luokkaan, ollen sen kumipitoisuus pääasiallisesti juurissa. Kokeet ovat osoittaneet että on olemassa mahdollisuuksia keinotekoisesti lisätä tätä kumipitoisuutta, joten aivan uusi kumilähde on Neuvostoliiton teollisuuksien käytettävissä. Lehdistön kertomien mukaan on Kaukasiassa jo asetettu erityisiä alueita tämän kasvin viljelemistä varten, ollen se etupäässä levinnyt Kaukasian ja keski-Aasian hiekkaperäisillä mailla.

Saksa tekee sotakorvaustarjouksensa

Maksaisi 4 biljoonaa dollaria vähemmän, kuin mitä velkojamaat vaativat

PARIISI, Ranska, huhtik. 15. — Täällä parhaillaan koolla olevan sotakorvausneuvottelun saksalaisen edustajiston johtaja, tohtori Hjalmar Schacht, esitti tänään vastalauseensa velkojamaiden vaatimusten suuruuden johdosta. Hän esitti Saksan tarjouksen korvauksien maksuun nähden, joka on 4,000,000,000 dollaria pienempi, kuin velkojain tekemät vaatimukset. Neuvottelujen istunnot keskeytettiin huomiseen saakka, siksi kunnes edustajat ovat saaneet tilaisuuden lähemmin tutkia asian viimeisintä käännettä.

Velkojamaiden edustajain keskeiset neuvottelut jatkuivat vielä tänäänkin, mutta liittolaisten piireissä ei omata toiveita, että Ranska, Belgia, Englanti ja Italia, jotka ovat suurimmat velkojat, alentaisivat alkuperäisiä korvausvaatimuksiaan.

Liittolaisvaltojen kokonaiskorvausvaatimus nousee 12,000,000,000:n dollariin, saksalaisen tarjouksen rajoittuessa ainoastaan 8,000,000,000:aan dollariin.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön sinne äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, A. VAARA (vankilassa), B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN, M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauselta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Kapitalismin työväenpettäjät

Toronton "Globe"-lehti ylistää Toronton ammatti- ja sekatyöläisten neuvoston toimenpidettä toveri Jack MacDonaldin ja F. L. Peelin ja kaikkien muiden kommunistien erottamisessa.

Jos tila sallisi, niin lainaisimme "Globe"-lehden toimituskirjotuksen tästä Toronton ammatti- ja sekatyöläisten neuvoston virkailijain hajotuspolitiikasta kokonaan, lausuu kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja toimituspalstallaan, mutta seuraavat otteet riittävät: ne hyvin osottavat, mitkä kapitalistiluokka ja kapitalistinen valtio käsittävät kapitalismin työväenluutnanttien tehtäviksi:

"Kuitenkin vihdoin ryhtyessään toimenpiteihin, se on seurannut Amerikan työväenliiton ohjelmaa, josta liitosta se on osa, ja joka on kauan ymmärtänyt sen työn luonteen, jota neuvostohallituksen lähetit yrittävät.

"Ei voi olla mitään sopusointua liiton yksikköjen ja kommunistien välillä. Niiden motiivit ja tarkotukset eivät ole yhtäläiset. Se ilmapiiri, joka sopii yhdelle, ei tyydytä toista. Niillä on niin vähä yhteistä, että on merkillistä, että on ollut olemassa mitään yhteyttä. Kommunistit eivät voi olla olemassa ilman rettelöitä ja näin ollen heidän tehtävänään on synnyttää tyytymättömyyttä missä se on mahdollista. He eivät toivo enempää työnantajain kuin työläisten voivan hyvin. Heidän ohjelmansa on ammatillisten järjestöjen jäsenten tyytymättömiksi tekeminen, ja he menestyvät sikäli kuin he onnistuvat tässä suhteessa. Amerikan työväenliitto toiselta puolen tunnustaa, että työläisen hyvinvointi riippuu työnantajan hyvinvoinnista, ja koettaa sovittaa niiden etuja, jotta sen oma jäsenistö hyötyisi. Kumpi on parempi ohjelma, se on ilmeistä. Todennäköisesti kukaan kommunisti ei voisi olla uskollinen hallitukselleen, jos hän auttaa sellaisen teollisuuden menestymistä, jossa pääoma tunnustetaan. Kommunistin katsantokanta on niin suoranaisesti vastakkainen Amerikan työväenliiton katsantokannoille, että halutessaan kuulua siihen ei hänellä voi olla muuta tarkotusta kuin täyttää määräyksensä 'sisältäporaamisesta'."

"Globe"-lehti onnittelee neuvostoa askeleen johdosta, jatkaa Worker "Jos mahdollista, sen tulisi mennä pitemmälle ja käyttää vaikutustaan kommunistisen liikkeen ehkäisemiseksi maassa, taloudellisesti ja poliittillisesti."

Lehti päästää kissan pussista ja paljastaa pelin. Se selvästi toteaa, että hallitus on pääoman apuväline. Se sanoo: "Todennäköisesti kukaan kommunisti ei voi olla uskollinen hallitukselleen, jos hän auttaa sellaisen teollisuuden menestymistä, jossa pääoma tunnustetaan."

Jimmy Simpson ja hänen kumppaninsa ovat yhtämieltä Globen kanssa. Ammattiliittojen täytyy muuttua hedelmättömiksi ja tulla työnantajain asianajajiksi sen sijaan, että olisivat työläisten taisteluaseita.

Mitä tulee "kommunistisen liikkeen ehkäisemiseen maassa", Jimmy kyllä tekee osansa. Hän tulee mielihyvällä auttamaan työnantajia ja olemaan aina valmis tukemaan kapitalistista valtiota työssään.

Toronton ammatti- ja sekatyöläisten neuvoston taantumukselliset virkailijat voittivat taistelussaan kommunisteja vastaan ja kommunistien tappio oli tappio työläisille yleensä. Mutta taantumuksen voitto on vain hetkellinen, sillä työläiset viisastuvat.

Vappumielenosotusten estämisaie Berliinissä

Poliisihallinnon päätöksellä ilmotetaan Berliinissä kielletyn kaikki ulkoilmamielenosotukset ja -joukkokokoukset ja tätä päätöstä aikoo Berliinin sosialidemokraattinen poliisipäällikkö Zörgibel toteuttaa käytännössä vapunpäiväänkin nähden. Sosialidemokraattien ja reformistien kerrotaan jo ennakolta hyväksyneen tämän toimenpiteen ja tilanneen huoeustoja, joissa aikovat pitää kokouksia vappuna.

Mutta Saksan kommunistisen puolueen äänenkannattaja "Rote Fahne" suhtautuu asiaan aivan toisin, julistamalla, että kommunistipuolue ja Berliinin luokkatietoiset työläiset eivät tule sallimaan, että sosialidemokraattisen poliisipäällikön provokatsionin tuloksena, jota reformistien avulla harjotetaan, pidätyttäisiin proletariaatin kansainvälisen juhlapäivän viettämisestä katumielenosotuksin ja -kokouksin. "Oikeus lähteä kaduille, oikeus osottaa mieltään", lausuu lehti, "on osa siitä taistelusta, jota käydään porvaristoa ja sosialidemokraatteja, fascismia ja imperialistisen sodan vaaraa vastaan."

Ranskan "uskonnollinen valistustyö siirtomaissa"

Kun Ranskan parlamentissa äskettäin keskusteltiin "uskonnollisesta valistustoiminnasta siirtomaissa", piti kommunistiedustaja Doriot puheen, jossa ruoski radikaalisia ja sosialistisia hurskailijoita, jotka vaativat kysymyksen käsittelyä Ranskan kansallisten etujen kannalta katsoen. Käytännössä tämä merkitsee sitä, oli tov. Doriot lausunut, että on tuettava Ranskan imperialismia sen taistelussa Yhdysvaltoja, Saksaa ja Italiaa vastaan lähetyssaarnaajain siirtomaissa harjottamaa "kulttuuri"-toimintaa myöten. Lähetyssaarnaajat ovat mukana alkuasukkaiden maitten ryöstämisessä ja avustavat alkuasukasväestön äärimäistä riistoa, usein esittäen m.m. välittäjän osaa työvoiman hankkimisessa teollisuusyhtymille siirtomaissa. Indo-Kiinassa ja Afrikassa lähetyssaarnaajilla on suuria maatiloja, joilla alkuasukkaat työskentelevät ilmaiseksi.

Lopuksi oli tov. Doriot ilmottanut parlamentin kommunistisen ryhmän jyrkästi vastustavan hallituksen suunnitelmaa ja vaativan, että lähetyssaarnaajaliikkeelle myönnetty omaisuus palautetaan valtiolle ja lähetyssaarnaajien ryöstämät maat ja pystyttämät tuotantolaitokset palautetaan alkuasukkaille. Kommunistit eivät voi tukea radikaaleja, jotka Ranskassa ovat jumalankieltäjiä, mutta siirtomaissa uskovaisia!

"Kun puhutaan taistelusta opportunismia vastaan, ei ole milloinkaan unohdettava koko nykyaikaisen opportunismin luonteenomaista piirrettä kaikilla aloilla: sen epämääräisyyttä, vetisyyttä, liukkautta. Jo itse luonteensa puolesta karttaa opportunismi aina kysymyksen määrättyä ja varmaa asettamista, hakee yhtäläisyyksiä, liikkuu toisilleen vastakkaisten käsityskantojen välillä, koettaen 'olla yhtämieltä' sekä toisen että toisen katsantokannan kanssa, ilmaisten erimielisyytensä pikku korjauksina, epäilynä, hyvinä ja vilpittöminä toivomuksina, j.n.e. — Lenin.

"Rehellisyys maan perii"

Muistaahan lukija tämän elämänohjeen? Rehellisyys vain on todellinen menestyksen ehto. Sille pitäisi siis sivistysmaailman elämän pohjautua.

Emme käy nyt kiistelemään, sen sijaan lainaamme Suomen fascistilehdessä ("Sana ja miekka"-lehdessä) viime helmikuun 28 pnä julkaistusta artikkelista kohtia, jotka osottavat n.s. sivistysmaailman menoa. Näin kirjotuksessa sanotaan:

"Poliittinen sanomalehtimies joutuu tekemään tuttavuutta ja joskus solmiamaan läheisiäkin suhteita henkilöihin, joiden ammatista ei ole tapana puhua. Nykyään heitä nimitetään hienolla nimellä "informaattori" — ennen heitä nimitettiin yksinkertaisesti vakoilijoiksi, spioneiksi. He eivät ole vähemmän mielenkiintoisia kuin 'gentlemannivarkaat', joiden seikkailuja yleisö aivan hulluna lukee, mutta heidän salaisuuksiaan ei voi verrata 'rikollisen maailman salaisuuksiin' — asiahan koskee mahtavien valtakuntien salaisia sopimuksia, uusia lentokoneita ja tykkejä, rauhaa ja sotaa, miljoonien ihmisten kohtaloita. Poliittinen sanomalehtimies saa myöskin tietää ammattisalaisuuksia, mutta päinvastoin kuin 'rikosasiain' kolleegansa hän ei niitä koskaan julkaise painosta — ei edes 20 vuoden kulutua, 'salaisen palveluksen' salaisuuksien paljastukset, jotka aika ajoittain tulevat julkisuuteen, eivät maksa mitään ja ovat tarkoitetut ainoastaan mitä yksinkertaisimmille ja naivimmille ihmisille... Varsinaisia salaisuuksia eivät paljasta sanomalehdistössä asianomaiset itse eivätkä liioin muutkaan, siitä yksinkertaisesta syystä, että ne pysyvät alati sellaisina salaisuuksina, joitten ilmottamisesta voidaan maksaa paljonkin. Jos joku julkaisee kirjan, voi hän joutua yht'äkkiä 'onnettomuustapauksen' uhriksi, jonka todellinen syy tuskin koskaan tulee selville. 'Salaisen palveluksen' miehet eivät ymmärrä leikkiä."

"Rahan lasketaan yleensä olevan luotettavimman välineen salaisessa palveluksessa. Ja rahaa ei säästetä. Suurten valtojen yksistään Berlinin edustajien määrärahat, jotka menevät "erikoisiin tarkotuksiin', lasketaan sadoissatuhansissa dollareissa. Minkäänlaisia rajoja, teoreettisesti katsoen, ei ole — tarvittavasta tiedosta maksetaan vaikka mikä hinta. Pienten valtojen agentit, joilla ei ole määräämättömät juoksevat tilit käytettävänään, ovat paljon huonommassa asemassa, ja aika-ajoin, saadaks. rahaa tiedustelua varten, he myövät omia yksityisiä asiapapereitaan, tapahtuen tämä päällystön tieten. Asiapaperit ovat joskus vääriä, joskus alkuperäisiä, mutta sellaisia, joita 'ei ole sääli'. Eräästä valtakunnasta kerrotaan, että se, painattaessaan salaisia, armeijaa koskevia päiväkäskyjä, ottaa yksin häpein muutamia ylimääräisiä kappaleita — kauppaa varten."

Tähän malliin kirjotus jatkuu, kuvaillen sitte yksityiskohtaisemmin väärien asiapaperien valmistusta, joita itse asianomaiset valtiot valmistavat saadakseen vastapuolueen harhaanjohdetuksi y.m. — Kaikesta päättäen on kirjotuksen laatija ammattilainen tällä alalla.

Että petospeli, väärennykset, moraalisessa suhteessa törkeimmätkin teot ja juonet muodostavat valtain politiikan pääosan on tosiasia, jonka jokainen näitä asioita ylimalkaisestikin tunteva henkilö tietää. Ja moraali sitte? Se on jotakin, jonka sovelluttamisen määräävät edut, kunkin imperialistivallan etu niiden keskinäisessä taistelussa ja yhteiskuntaluokkien edut luokkien välisessä kamppailussa. Niin on asia.

Mutta nämä ammattipelaajat, nämä huijarit ne juuri ovat niitä, jotka sunnuntaisin lyövät kätensä ristiin ja paukuttavat äänekkäästi hallittavilleen: "Rehellisyys maan perii."

Tov.

Mitä Espanjassa tapahtuu

Espanja on tällä hetkellä miltei kokonaan eristetty muusta maailmasta Primo de Riveran diktatuuri käy kiivasta taistelua olemassaolonsa puolesta. Eräs diktatuurin puolustamiskeinoista on se, että ulkomainen lehdistö on eristetty täydellisesti Espanjan tapahtumista. Mutta kaikesta huolimatta on ulkolaisten lehtien Espanjassa olevien kirjeenvaihtajien onnistunut lähettää joitakin tietojaan rajan toiselle puolelle.

Näistä laihoista tiedoista on käynyt selville, että laaja joukkoliike Espanjan diktatuuria vastaan kasvaa päivä päivältä. Vain tilanherroihin ja osaan suurporvaristoa nojautuva diktatuuri on ollut pakotettu laajentamaan "yhteiskunnallista tukikohtaansa" ja solmiamaan sopimuksen katolisen kirkon kanssa.

Papeilla on ollut aina hyvä elää Espanjassa, vaikkakin, näin sivumennen sanoen Primo de Rivera on joitakin aikoja esittänyt oppositsionissa olevan osaa katoliseen kirkkoon nähden Mutta hakiessaan liittolaisia hän viime aikoina lisäsi papiston oikeuksia ja korotti kirkolle annettavaa avustusta. Tämä herätti protestiliikettä porvaristonkin riveissä, erikoisesti porvarillisen nuorison riveissä. Espanjassa alkoi ylioppilaiden lakkoja ja mielenosotuksia, joita voidaan verrata vain Venäjän ylioppilasliikkeisiin viime vuosisadan 80- ja 90-luvuilla.

Hallitus vastasi ylioppilaiden esiintymisiin mitä raivokkaimmilla vainoilla. Kaikki yliopistot ja muut korkeakoulut on suljettu ensi vuoteen asti. Ylioppilaat, jotka eivät työskentele laboratorioissa, karkotetaan Madridista kotipaikoilleen maaseudulle. Myöskin on heidän keskuudessaan suoritettu vangitsemisia ja joitakin on karkotettu kaukaisemmillekin seuduille kuin vain kotiseuduille. Ylioppilaiden mielenosotukset Madridissa ja muissa Espanjan suurimmissa kaupungeissa ovat kuitenkin vielä toistaiseksi jatkuneet ja niissä ovat esittäneet pääosaa ylioppilasnaiset. Se onkin ymmärrettävää, sillä katolinen kirkko pyrkii supistamaan heiltä niitäkin pieniä oikeuksia, jotka he ovat saavuttaneet Espanjassa, m.m. katolinen kirkko pyrkii poistamaan heiltä oikeuden korkeamman sivistyksen ja korkeimpien toimien saamiseen. Poliisi taas ei tee minkäänlaista erotuista miesten ja naisten välillä, vaan pieksävät yhtäläisesti sekä ylioppilasnaisia että miesylioppilaita.

Mutta on selvää, että ylioppilaiden joukko on vain porvarillisen protestiliikkeen etujoukkoa Primo de Riveran komentoa vastaan. Professoritkin tukevat oppilaitaan, kylläkin hyvin heikosti ja peloissaan. Kahden korkeakoulun, juridisen ja lääketieteellisen, professorit ovat luopuneet kokonaan tehtävistään. Hallitus hyväksyi juristien eronpyynnön, mutta nähtävästi tarvitsi kipeästi lääkäreitä ja kieltäytyi antamasta heille eroa.

Ylioppilaat eivät voi tietenkään edes professorien avustuksella kukistaa Primo de Riveran diktatuuria. Ylioppilaiden liike vain kuvastaa väestökerrosten tyytymättömyyttä. Mutta on ymmärrettävää, miksi Espanjan hallitus on niin hermostunut ylioppilaiden esiintymisten johdosta. Se tuntee, että ylioppilaiden perässä tulee toinen ja vielä paljon vaarallisempi vihollinen, nimittäin proletariaatti. Ja todellakin useat hajanaiset tiedot kertovat, että ylioppilaiden mielenosotukset muuttuvat vähitellen työläisten mielenosotuksiin. Eri ammattiliitot ja muut työväenjärjestöt ovat jo lausuneet tukevansa ylioppilaita ja keräävät avustusrahoja karkotetuille ylioppilaille. "P. K."

Toronton uutisia

MAALAAJAIN JÄRJESTÄMISRYNTÄYS

Amerikan maalaajain ja verhoilijain kansainvälisen veljesliiton osastojen 151 ja 1014 toimesta on kutsuttu uusien jäsenten vastaanottokokous Labor-temppelille, 167 Church St., ensi lauantaiksi, huhtik. 20 p., alkaen kello 2:30 ip.

Maalaajat ovat esittäneet työnantajille palkankorotusvaatimuksen. He vaativat kaksivuotista työsopimusta 90 sentin tuntipalkalla ensimäiseltä ja 1 dollarin tuntipalkalla toiselta vuodelta, tämän vuoden toukokuun ensimäisestä päivästä lähtien.

Hiljattain on maalaajain ammattiliitto Torontossa lisännyt noin kaksisataa jäsentä riveihinsä. Kuitenkin on Torontossa ja sen läheisessä ympäristössä yli kolmetuhatta työtätekevää maalaajaa ja verhoilijaa.

Edellä mainittuun kokoukseen kutsutaan kaikkia maalaajia ja verhoilijoita, sekä kylttien maalaajia. Uusien jäsenten suoritettavaa sisäänkirjotusmaksua on tuntuvasti alennettu tätä kokousta varten.

Nyt on maalaajille hyvä tilaisuus tehdä jotakin ammattialallaan vallitsevien huonojen olosuhteiden korjaamiseksi.

Port Arthurin uutisia

HUHTIKUUN 19 JA 20 PÄIVÄNÄ

tulee olemaan tavallisuudesta poikkeavaa liikettä Port Arthurissa. Tässä on tullut mainituksi useampaan kertaan akka-ukkojuhlista, mutta onikäänkuin huomaamatta jäänyt mainitsematta aika milloin ne ovat. Eipä siltä etteikö ajastakin ole jo ilmotettu, siitä on pitänyt huolen valittu rahaministeristö. Minä luulen, että näistä suurjuhlista mainitaan jokaisessa näinäaikoina Vapauden sapassa tehdyssä painotuotteessa, lukuunottamatta rahanvälitysplankettia. Kaiken varalta minäkin vielä pistin aikamäärän tämän alkuun. Sanomatta on selvää, että ohjelmansa puolesta mainitut juhlat tulevat olemaan täysipainoiset. Perjantaina 19 p. määrälleen kello 8.30 i.p. alkavat juhlat muistaakseni soitolla ja jatkuu vaihtelevilla numeroilla koko illan. Juhlamarssit, juhlakupletit y.m. ovat erikoisesti tilaisuutta varten sovitetut. "Rouvan salaisuudet" näytellään akkojen ja ukkojen yhteisillä voimilla. Lopuksi tanssitaan aina kolmeen aamulla.

Lauantaina aamupäivä huilaillaan kukin kotonaan ja illalla kokoonnutaan remua jatkamaan. Ohjelma on yhtä repäsevää ja samalla arvokasta kuin perjantainakin. Kaikenkaikkiaan kehuvat olevan 16 eri numeroa. Kaunis näytelmä, "Saaristolaisia" lisää ohjelman arvokkuutta. Ohjelmasta yksityiskohtainen selostelu on Vapauden ilmotusosastossa ja juhlia varten julkaistussa erikoisessa julkaisussa. Julkaisusta samalla näkee Arthurin liikemiesten ilmotuksista mistä saa minkinlaista tauhkanaa, sonnustaessa itseään juhlakuntoon.

Olin aivan kokonaan unhottaa juhlissa tarjottavan ruumiillisen ravinnon. Jokainen tietää, että osuusleipomon keekit ja muut tilpehöökerit ovat tunnustetusti hyviä, mutta meillä akoilla ja ukoilla pitää olla vieraillemme parempaa tarjottavana. Siksi akat ovat päättäneet leipoa itse keekit, vähintään yhtähyvät kun on tapana tehdä "yllätyspaartikeekit". Minä satuin kerran joutumaan sellaisiin yllätyksiin kuokkavieraaksi; vieläkin herahtaa vesi kielelle, kun muistelen niitä kuohkeita keekejä. Valmisteluista päättäen tulevat juhlavieraamme saamaan täyden henkisen sekä ruumiillisen ravinnon. Loppujen lopuksi valmistavat akat ja ukot yhteisin voimin juhlaillallisen, joka nautitaan lauantai-iltana pikkutunneille mennessä erojaisiksi. Pääsylippuja etukäteen juhliin saa tilata osotteella 316 Bay St., Port Arthur. Tämän ottakoot pitempimatkaiset huomioon.

Tervetuloa akka-ukkojuhlille ikään tai sukupuoleen katsomatta. Pojille ja tytöille on myöskin tie avoinna.

Hälyyttäjä.

Ft. Williamin uutisia

UKKO- JA TYTTÖJUHLAT OVAT MENNEET

Niin, ne ukko- ja tyttöjuhlat ovat menneet, eikä niistä enää näin jälkeenpäin ole juuri mitään sanomista. Sen verran vain sanon, että akkain ja poikain yhteiset juhlat ovat vielä juhlimatta. Kyllä saavatkin akat ja pojat pistää parhaansa ennenkun voivat sanoa ukoille ja tytöille pärjänneensä. Sen painihaasteen, jonka akat antoivat, se otetaan vastaan, enkä luule, että siinäkään vielä hävitään. Kun kerran voittamaan on lähdetty, niin kaikki mitallit vain ukkoin ja tyttöin haltuun. Vaikka oikeastaan on aivan liiallista puhua koko akkain ja poikain meiningeistä — tuleneeko noista mitään, kun ei ole kuulunut hiiskaustakaan. Taisivat antaa voiton meille koettamatta.

SUOM. JÄRJ. OSASTON

työkokous pidettiin t.k. 7 pnä, jossa keskusteltiin ja päätettiin monista tärkeistä asioista. Ensiksi oli käsiteltävänä johtokunnan esitys, josko sillä olisi valta teettää kellari haalin alle. Kokous antoi luvan käydä mainittuun toimenpiteeseen.

Siis, koska kokous kerran antoi luvan kellarin laittamiseen, niin ottakaapa asiaan innostuneet ja myöskin innostumattomat huoleksenne ja tulkaa miehissä, milloin vain aika myöten antaa, ja laitetaan siihen kellari oikein sakilla. Kellarin laittoon meillä on syytä, ettei palele jalkoja ensi talvena, niinkuin viime talvena, jonka kaikki muistanevat.

Toinen tärkeä päätös kokouksessa oli, että kuka tahansa osaston toimihenkilö, jäsen tai puolueen jäsen kuljettaa väkijuomia haalille tai esiintyy siellä päihtyneenä, niin hänet tullaan erottamaan ensikerralla vähintään kolmen kuukauden ajaksi osastosta ja julkaistaan hänen nimensä ja erottamisen syy sanomalehdissä. Päätökseen nähden ei ole kenelläkään mitään "ekskyysiä", sillä mainittu kirottu väkijuomapahe näkyy saavan aina vain jalansijaa. Ilmiö ei ole kaunis. Mutta jokainen, kenellä on todella järjestyneen työläisen periaatteet, voi helposti mainitun paheen jättää pois. Pistäkää siis kaikki järjestöjen jäsenet tekemämme päätös muistiluuhun, ettette enää tästälähtien esiinny järjestyneille sopimattomalla tavalla.

Samassa kokouksessa oli esillä myöskin nuorisokurssirahaston kartuttaminen ja osasto päätti nyt aluksi luovuttaa kassastaan viisikymmentä dollaria mainittuun rahastoon. Samoin luovutti osasto viisi dollaria aluekomitealle käyttövaroiksi, jota summaa se oli vailla alkuun päästäkseen.

Tässä yhteydessä sopii myöskin mainita, että kuukautta aikasemmin teki osaston kokous päätöksen luovuttaa viisi prosenttia ukko-tyttö-poika-akka-juhlien yleistuloista Suomen satamalakkolaisten avustamiseksi.

VAPUN PÄIVÄNÄ

kertovat näyteltävän täällä "Kun Pentti ja Antti vaihtoivat akkoja" toisen kerran. Varmaan en voi sanoa, että onko huhussa perää, mutta koettakaahan pitää varanne.

METSÄMIEHIÄ

näyttää saapuneen kaupunkiin jo aikatavalla. Muuten näyttää siltä, että metsämiehillä on ollut viime talvi huonompi, sillä juopuneita näkee harvinaisen vähän entisiin verraten. Vai olisivatkohan metsämiehet sen verran viisastuneet, etteivät enää rahojaan koiratorppareille kanna? Jos juopottelun väheneminen on johtunut viisastumisesta eikä talvihankkeiden huonoudesta, niin hattuani nostan heille. — S.

Sault Ste. Marien uutisia

NAISTEN TOIMINNASTA

Naisliiton osaston toiminta on ollut hyvin vilkasta koko talven ajan. Viime kokouksessa, joka pidettiin t.k. 10 pnä, keskusteltiin monista tärkeistä asioista, luettiin piirin naissihteeriltä tullut kirjelmä, jossa kehotettiin ottamaan osaa Vappujuhlan viettoon. Valittiin henkilö keskuskomiteasta valitun komitean avuksi.

Toinen asia oli koskien lasten kesäkämppäystä. Valittiin M. Aalto kysymään Brucen naisosastolta josko voitasiin järjestää yhdessä Soon ja Brucen pioneereille kesäkämppäys, siten tulisi helpommaksi opettajien palkka y.m. menojen hankinta. Muistakaamme että nuorten on tulevaisuus! — Siksi meidän tulee kasvattaa lapsistamme ja nuorisostamme terveitä, reippaita ja voimakkaita luokkataistelijoita.

Päätettiin avustaa tov. Jenny Kaatraa. Enempi keskustelu asiasta jätettiin seuraavaan kokoukseen.

Olettehan kaikki nähneet kuinka meidän naisosaston naiset hyörivät ja pyörivät, kutovat ja ompelevat ja pitävät kokouksiaan. On sellaista melua koko haali täynnä, ettei kuule muuta kun sanat, naisten myyjäiset, naisten myyjäiset, ja ne todellakin ovat jo tiistaina ja keskiviikkona t.k. 16 ja 17 pnä. Silloin taas näette kuinka kauniita käsitöitä naiset ovat valmistaneet, miehille ja naisille sopivia ja ne maksaa ainoastaan 25c kappale ja sillä pääse myös tanssiin molempina iltoina. Tiistai-iltana saa nostaa ennakolta myydyt liput ja keskiviikkoiltana saa hakea ne kauniit voitot. Pitäkää kiirettä ja hankkikaa ennakkoliput, niitä ei kuulu olevan enää paljoa jälellä. Tanssit alkaa klo 9 hyvällä soitolla. Muistakaa tämä harvinainen tilaisuus. — I. R.

Eri paikkakunnilta

Port Colborne, Ont.

SUOM. JÄRJ. OSASTO PERUSTETTU

Tämän nimisestä paikasta ei ainakaan tähän asti ole näkynyt uutisia Vapauden palstoilla. Vaikka hiljattainhan tänne on vasta siirryttykin ja elämää koetettu järjestää taas tällä uudella asuinsijalla. Suomalaisen Järj. osasto tänne ehdittiin perustaa jo viime kuun 17 pnä pidetyssä suomalaisten työläisten kokouksesta, jonka kokouksen päätöksistä tässä samalla muutamalla sanalla mainitsen.

Osaston perustavan kokouksen avasi tov. Y. Pelander, jonka jälkeen keskusteltiin osaston perustamisesta tänne, joka myöskin yksimielisesti päätettiin perustaa.

Keskusteltiin erinäisistä järjestöllisistä asioista, joista m.m. päätettiin, ettei osastolle vakinaista puheenjohtajaa valita. Sihteeriksi osastolle valittiin Lenni Pouttu ja jäsenkirjuriksi Yrjö Palander.

Seuraava ja samalla uusien jäsenten vastaanottokokous pidettiin huhtikuun 7 pnä, jossa hyväksyttiin uusiksi jäseniksi seitsemän toveria. Samassa kokouksessa valittiin myöskin 7-henkinen huvitoimikunta, joka samalla huolehtii omien tehtäviensä lisäksi toistaiseksi myöskin ravintolapuolesta.

Yleensä on kokouksissamme vallinnut virkeä ja innostunut mieliala yhteisien tarkotusperien eteen työskentelemisen hyväksi, josta voidaan toivoa, että toimintamme täällä menee hyvin eteenpäin niin yhteisymmärryksen kuin muunkin puolesta.

Webster's Corners, B.C.

TAPATURMIA

Ikävän tapaturman uhriksi joutui kansalaisemme Elo Mieltty huhtikuun 2 päivänä Commercial puutavarayhtiön tukkien kuormauspaikalla metsässä, missä koneella tukkeja liikutellessa jonkunlainen puu huitasi Eloa sillä seurauksella, että jalka katkesi polven yläpuolelta. Se merkitsee, että loukkaantunut joutuu pitkäksi aikaa kärsimään ja makaamaan sairaalassa, joka ei suinkaan ole hauskaa kenellekään ja sitä vähemmän nuorelle pojalle jolla elämä vielä hymyilee kaikkialla.

Kaksi toisenkielistä loukkaantui saman yhtiön sahamyllyssä samana päivänä mutta vain lievemmin.

Sain juuri kuulla, että täällä asuvan kansalaisemme ja entisen astorialaisen, Mr. Selinin vaimo Vancouverissa sattui lankeamaan sillä seurauksella, että käsivarsi katkesi. Selin itse on joutunut olemaan työttömänä täällä koko talven ja niin ollen vaimo lähti Vancouveriin tienestiin. En tiedä varmaan, oliko hän jo työssä Vancouverissa.

KESÄÄ EI TÄÄLLÄ

vain meinaa tulla, koska ilma on niin kylmää että vain lunta ja vuoroin rakeita sataa ja vuoristot ympäriinsä näkyvät olevan lumivaipan peitossa, kuten talvella ainakin.

MIKÄHÄN VAIVAA

"Vapauden" Webster's Cornerin kirjeenvaihtajia, kun ei Vapaudessa ole näkynyt uutisia paikkakunnaltamme kuukausimääriin, huolimatta siitä, että Vapaudelle valitaan täällä uutiskirjeenvaihtaja vain kuukaudeksi kerralaan ja vielä lisäksi on valittu yksi vakituinenkin, niin että johan tämä nyt on aivan ennen kuulumatonta huolimattomuutta, tai miksikä tuota oikein sanoisin.

Vesipoika — Toverissa.

Finland, Ont.

NAISTEN TOIMINNASTA

Askeleeksi eteenpäin voimme sanoa, että meitä Finlandin naisia oli huhtik. 7 pnä Fort Frances'issa ryhmämme neuvottelukokouksessa. Kokouksessa oli myöskin kaikki osaston jäsenet Miscampbell'ista ja naisten lisäksi F. Frances'ista myöskin joitakin miehiä. Tällä pidetyllä kokouksella me onnistuimme kerrassaan hyvin. Fort Francesin miehet samoin kuin myöskin naiset antoivat täyden tunnustuksen naisten toiminnalle. Sinne tullaankin lähiaikoina perustamaan naisliiton osasto.

Kokous oli kaikin puolin vilkas ja toveruus ilmeni siellä kaikkien kesken. Puhevuoroja käytettiin runsaasti ja ilmeni niissä taisteluhenki sitä luokkaa vastaan jota vastaan kaikkien työläisten tulisi yhteisesti ja peräänantamattomasti taistella, nim. kapitalistiluokkaa vastaan.

Olemme jokainen vakuutettu, että Fort Francesiin perustettava naisten osasto tulee menestymään hyvin, sillä siellä on runsaasti kykeneviä toimitsijavoimia ja innost. jäsenistöä. Kaikki siis mukaan, toimintaan yhteisen asiamme puolesta. Joukkoina voimme paljon, mutta yksilöinä emme mitään. Nyt käsikädessä alamme valmistamaan yhteisiä kesäjuhliamme, järjestämään pioneerien kesäkämppäystä ja keräämään varoja tarkoitusta varten. Nuorisokurssikysymys on myöskin päivän tärkein kysymys meille työläisäideille. Tähän tarkoitukseen tarvitaan myöskin varoja. Nuorten ja lasten kasvattamiseksi tietoisiksi työväenluokan taistelijoiksi tulee meidän toimia kaikkemme. — Joku joukosta.

Hearst, Ont.

SUOM. JÄRJ. OSASTON

kokous pidettiin 7 pnä huhtikuuta. Larder Lakelta oli saapunut keräyslista kahden henkilön hyväksi, jotka otettiin vastaan ja kerääjäksi valittiin Emil Koski. Kaksi uutta jäsentä yhtyi samassa tilaisuudessa osastoomme, nim. Onni ja Minni Lahtiset, jotka täten lausumme tervetulleeksi joukkoomme. Haalin vuorauksesta sisältä ja lattian laittamisesta oli vilkas keskustelu, mutta jäi asiasta päättäminen vielä seuraavaan kokoukseen. Olisi kai niiden laitosta voitu päättää, mutta kun varat ovat pienet, niin minkäpä sille voi. Seuraava kokous pidetään toukokuun 5 pnä haalilla kello kaksi päivällä.

MYYJÄISET

järjestää kylämme naisosasto 20 pnä, josta tulot luovutetaan taaskin haalimme rakennusrahaston hyväksi. Muistakaahan saapua silloin oikein joukolla.

VAPPUA

päätettiin juhlia, alkaen kello kahdelta päivällä. Päivällä on ohjelmaa ja sitten illalla tanssia. Muistakaa siis tulla joukolla juhlimaan kansainvälistä työläisten juhlapäivää ja tuokaa jokainen mukananne ohjelmaa ja soittoa. Syötävää ja kahvia laitamme, joka ei suinkaan tule puuttumaan.

ONNETTOMUUS

josta oli olla hyvin vakavat seuraukset, sattui A. Martikaiselle, hänen ollessaan E. Sunin kanssa paluumatkalla työstä kotiin. Tapaus sattui siten, että hevoset olivat äkkiä vauhkoutuneet, pelästyen erästä havunoksaa, ja silloin olivat miehet pudonneet reestä sillä seurauksella, että Martikainen meni tainnoksiin ja sai haavan päähänsä. Lääkäri neuloi haavan kiinni ja oltuaan yön sairaalassa, pääsi kotiaan. Suni pääsi pälkähästä melkein pelkästään säikähdyksellä.

Viran saanut.

Hornepayne, Ont.

S. J. osaston kokouksessa huhtikuun 7 päivä oli käsiteltävänä seuraavat asiat: Ensiksi luettiin edellisen kokouksen pöytäkirja joka hyväksyttiin sellaisenaan. Sitten kuultiin johtokunnan pöytäkirja, jossa käsiteltiin haalin vuokraamisesta järjestölle, mutta koska vuokra oli liian kallis, ei katsottu voitavan sitä maksaa näin pienenä joukkona.

Sitten keskusteltiin iltamien pidosta vappuna ja päätettiin, että pidetään ohjelmailtamat, jossa myydään juhlamerkkiä. Sisäänpääsy on vapaa kaikille. — H. M.

Kapuskasing, Ont.

Motto: Meille kesä ei tullut niinkuin muille, tuli syksy synkkä kylmä vaan....

Kesä tulee tuloaan tännekin Kapuskasingin kylään. Lunta ei juuri enää ole sanaksikaan, vaan lokaa ja vettä sitä enempi, sillä täällä ei mitenkään voi liikkua ilman ettei ole polvia myöten savessa Kaupungin ymp. metsätyömailta on tulleet pois melkein kaikki metsämiehet, pienempiä eriä lukuunottamatta, jotka siellä työskentelee "lootareina" tai muissa vähäpätöisissä töissä. Kyllä "loimannit" vielä houkuttelee metsään miehiä, väheksyen talven rahallisiin tuloihinsa. Miehet kuitenkin ovat huomanneet sen koska ei taida enää saada uhrikseen eikä metsäkämpiköille narrailtua miehiä.

Nyt kun riistäjä laskee voittojaan, niin "saitvookia" kävelee miehiä allapäin, ollen tyytymättömiä siihen osuuteen minkä riistäjä on antanut heille, sillä me emme tiedä mitä nyt tehdään; pakottaa käsivarsia, selkä on painunut vielä enempi koukkuun, vat-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.20

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.
CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

saa pakottaa nälän kouristuksesta, kaiken tämän me olemme saaneet palkaksi talven kovista töistä. Ei ole meillä sitä tilaisuutta mikä on niillä, jotka eivät tehneet töitä, vaan riistivät äärimmäisyyden rajain yläpuolelle meitä. He nyt menee lepäilemään jonnekin, hoitaen siellä terveyttään vaikkei se sitä vaatisikaan; vatsa on kylläinen herkuista, mieli on tyytyväinen osuuteensa, juuri päinvastoin kuin meillä työläisille.

Tänne on lennähtänyt kevättuulten puhaltamana sellaisia lentolehtisiä, joissa kehutaan, että meillä metsäkämpiköillä on hyvät päivät, niin hyvät, että oikein kadehtia täytyy sitä. Samainen lentolehtien kyhääjä pahaksuu, että kun olot on meillä näin hyvät, niin ei enää tarvitse vaatia parannuksia. Mutta mehän metsämiehet tiedämme tämän kysymyksen paremmin kun mainittu kynäilijä. Olemmehan olleet kokemassa siellä. Kokemus se meille kertoo kuinka "pinssiä" syötiin, nekin itäneitä, ajettiin töihin kello puoli kuusi aamusilla, ja kuuteen illalla oltiin, jolloin yhden kerran taas "pinssiä" purastiin, saaden palkaksi 35 dollaria kuussa, josta otettiin kaikenmoiset vähennykset pois. Ei pitäisi ennen kirjoitella sellaisia lentolehtisiä ennenkun kokee, ja vaivanen kaikki kokee, sanoo sanassa joka pitää paikkansa.

Nyt kun on taas nähtävissä mitä ollaan saatu yksilöinä, niin eikö olisi syytä, että syvennymme tähän kysymykseen syvemmin, eikö ala olla meille selvää kuinka ne meitä riistää, kuinka kauan meitä täytyy kapitalisen yhteiskunnan ojentaa, että huomaamme tämän kaiken. Emmekö ala toimia siihen suuntaan, että saamme olojamme paranemaan, liittyen yhteen perustamalla omia järjestöjä jotka ajaa meidän etuja, sillä niinkuin laulamme "tovereissamme on meillä voimaa", sillä yksilöinä ei me mitään saada enempi kun näin kirjoittamallakaan, jos emme teoillamme pysty näyttämään. Tässäkin kaupungissa on huomattava määrä suomalaisia työläisiä sekä muitakin kansallisuuksia, vaan vähän järjestyneitä. En tiedä mistä johtuu se, onko se tietämättömyys vaiko leväperäisyys.

Huvittelupaikat on täällä hyvin yksinkertaiset, ainakin suomalaisten keskuudessa. Ranskalaiset menee sunnuntaisin aina syntiään saamaan anteeksi, joten niittenkin huvittelu päättyy siihen jolle ei enää nykypäivinä olisi niin isoa painoa pantava. Palloruuma on yksi suomalainen, jossa pelailee palloja viettääkseen iltapuhteita ne jotka eivät ryyppää, sillä ryyppääminen on niin suomalaisten kuin muittenkin kansallisuuksien keskuudessa yleistä. Onhan ihminen sellainen että kaipaa jotakin vaihtelua elämälle kun kerran ei ole minkäänmoista haalia, josta saisi hyvää lukemista tai muuta sellaista, niin etsii "huvituksen" silloin korttipelistä ja juopottelusta. — Metsämies.

M. I. Kalinin maanpaossa Karjalassa

Neuvosto-Venäjän toimeenpanevan keskuskomitean ensimäisen puheenjohtajan, to. Sverdlovin kuoltua maalisk. 16 pnä 1919, valittiin hänen seuraajakseen tov. Kalinin. Tässä tehtävässä on tov. Kalinin ollut jo 10 vuotta ja edelleenkin toimii samassa tehtävässä.

Aikana, jolloin tov. Kalinin vielä oli viilarina tehtaassa ja otti samalla osaa vallankumousliikkeeseen, sai hän silloin tällöin viettää vuosiaan karkoitettunakin johonkin pohjoisista lääneistä. Ponventsassa olostaan tässä muutama kuvaus.

Kun täällä vielä ei ollut edes rautatietä, pidettiin Aunuksen lääni yhtenä sopivimmista karkoituspaikoista ja niinpä nykyinen Neuvostoliiton staarosta sai täällä neljännesvuosisataa sitten niukoissa oloissa oleskella.

Arkistoainehisto tietää seuraavaa:

Maaliskuun 20 pnä 1904 lähetti Viron kuvernööri Aunuksen kuvernöörille tiedoituksen, jossa sanotaan:

"Korkeimman käskystä, joka seurasi oikeusasiain ministerin lausuntoa, on talonpoika Mihail Ivanovitsh Kalinin vallankumoukselliseen järjestöön: "Työväenluokan vapauttamisen liitto" kuulumisesta jo v. 1900 ollut poliisin silmälläpidon alaisena ja on häneltä kielletty oleskelu pääkaupungeissa, tehdaspiireissä ja yliopistokaupungeissa. Nykyisin, kun Itä-Siperiaan on peruutettu kaikkien luokkien rikollisten lähettäminen, karkoitetaan talonpoika Kalinin hänen ylhäisyytensä korkeimmasta käskystä, sisä- ja oikeusasiain ministerien hyväksymässä järjestyksessä teille uskottuun lääniin."

Maaliskuun 30 pnä Kalinin lähti vankikyydillä Räävelistä Petroskoihin. Matka kesti 27 päivää. Huhtikuun 28 pnä Petroskoin poliisimestari raporteerasi kuvernöörille:

Huhtik. 27 pnä on Petroskoihin etappijärjestyksessä tuotu talonpoika Mihail Kalinin, joka Aunuksen lääniin on karkoitettu valtiorikoksesta poliisin silmäilpidon alaiseksi ja säilytetään häntä Petroskoin vankilassa aikomuksella lähettää hänet ensivuorossa etappitietä Poventsaan paikallisen ispravnikan valvonnan alle".

Seuraava virallinen tiedoitus koskee Kalinin lähettämistä Mäntyselän kuntaan poliisivalvonnan alle. Mitään ruoka-avustusta valtion taholta hän ei saanut ja viilari ollen ammatiltaan, ei hän voinut työlläänkään täällä mitään ansaita. Tämän vuoksi hän oli pakotettu kääntymään Aunuksen kuvernöörin puoleen kirjelmällä, jossa hän sanoo:

"Koska minulla ei ole mitään aineellisia varoja elääkseni ja ollessani perheellinen (vaimoni on luonani), minä en voi löytää minkäänlaista viilarille sopivaa ammattityötä Mäntyselässä, olen pakotettu pyytämään teidän ylhäisyydeltänne siirtoa Poventsaan, koska siellä voisin edes pari kolme ruplaa kuukaudessa viilarintyöllä tienata. Pyyntöni olen pakotettu tekemään pelastaakseni perheeni nälästä".

Kesäkuussa samana vuonna hän siirrettiinkin Mäntyselästä Poventsaan.

Täällä oli v. 1903—04 noin 50 karkoitettua. He elivät kuka missäkin ja olivat poliisin valvonnan alla. Audotja Jushkova, 76 vuotias poventsalainen emäntä, kertoo Kalinin siellä olosta seuraavaa:

"Yhdessä Pravdinin kanssa tuli Kalinin kesällä 1904 Poventsaan, jossa tulokkaat asettuivat asumaan luokseni, ottaen haltuunsa pienen asunnon. Ennestään asui luonani A. Leonov. Kun karkotetut kerääntyivät yhteen, saivat ne luonani kokoontumisensa ajaksi lisää huoneita".

Poliisivalvonnasta huolimatta karkoitetut pitivätkin mainitun kansalaisen luona salaisia kokouksiaan, käsitellen yleispoliittisia kysymyksiä. Kokousten aikana Jushkova peitti akkunat vaatteilla tai luukuilla ja itse vartioi ulkona, varoittaakseen poliiseista. Joissakin kiistakysymyksissä Kalininia kannattivat yksimielisesti Saitsev, Leonov, Pravdin, Ivanov, Kurmirtshik, Veis y.m.

Kerran kysyi Jushkova Kalininilta:
— Mistä te aina väittelette?

Kalinin vastasi:

— Väittelemme siitä, että kun otamme vallan käsiimme, niin järjestämme kaikki aivan uudelleen. Täällä esim. avaamme yhteen taloon suuren jalkineverstaan, sen viereen kangaskaupan. Täytämme kaupat tavaroilla. Rahat lakkautamme. Kaikki teemme työtä ja työstämme saamme tarvittavia elintarpeita ja tavaroita. Silloin tekin voitte tulla puotiin valitsemaan itsellenne sellaisen liinan kuin mieli tekee eikä maksaa tarvitse.

Kesäisin kävivät karkoitetut kokouksiaan pitämässä metsässä Voiniemellä tai Punaisella mäellä. Myöskin Jedotovin talossa kokoontuivat karkoitetut kokouksiinsa.

Poventsassa oli sotilaskasarmi ja sotilaiden keskuudessa karkoitetut tekivät propagandaa. Sotilaat kävivät Jushkovan talossa maitoa hakemassa ja tällöin Kalinin y.m. heidän kanssaan keskustelivat.

Poliisit eivät myöskään torkkuneet ja kun Jushkova säilytti omassa arkussaan karkoitettujen poliittista kirjallisuutta, veivät poliisit kerran sekä hänet että kirjat. Eukko sai istua 3 kk. Petroskoin vankilassa.

Usein kävivät poliisit tiedustelemassa, ovatko karkoitetut kotona. Heillä oli lupa poistua ainoastaan 2 virstaa kaupungin ulkopuolelle.

Joskus kuitenkin karkoitetuista muutamia karkasi. Kun poliisi tuli tiedustelemaan kortteerin emännältä, missä sellainen ja sellainen on, vastasi tämä hänen menneen sienestämään. Illalla poliisi uudestaan tiedusteli, mutta eukko sanoi, läksivät toveriensa luona käymään. Harvoinpa näitä karkureita kiinni saatiin.

Karkoitetuilla oli Poventsassa leipomo ja paja. Kalinin ja Pravdin työskentelivät pajassa. Puute oli alituiseen vieraana. Jäniksiä tosin sai ostaa 10 kopeekalla kappale, mutta ei siihenkään aina varaa riittänyt. Kesällä keräilyivät he sieniä.

Jushkova kertoo Kalininista paljon, muistellen hänen ystävällisyyttään ja yksinkertaista käyttäytymistään. Juopottelua, riitaisuuksia y.m. sellaista ei karkoitettujen keskuudessa milloinkaan ollut. Keskenään jakoivat he viimeisenkin leipäpalan. Uusi karkoitettu otettiin vastaan kaikella ystävyydellä ja avuliaisuudella.

Tammik. 18 pnä 1905 Kalinin yhdessä Pravdinin kanssa matkusti luvalla kuukaudeksi kotiinsa Tveriin. Toiset karkoitetut järjestivät juhlalliset saattajaiset. Tästä on poliisiarkistossa hätääntyneitä raportteja.

SUOMESTA

NUORISO TERVEHTAA VANKILAAN LÄHTEVIÄ TOVEREITA VIIPURISSA

Viime kuun 18 pnä vietiin äskeisen Viipurin leikkauksen uhrit Maija Konttinen ja Eino Orava, edellinen Hämeenlinnaan ja jälkimäinen Tammisaaren kuritushuoneisiin tuomiotaan kärsimään. Virkavalta oli heidänkin kuljetukseensa nähden ryhtynyt erikoisiin toimenpiteisiin; heidät vietiin tavallista aikaisemmin vaunuun ja piiritti vaunua moninkertainen ohrana- ja poliisivartiosto. Mutta siitä huolimatta oli suuri joukko nuoria työläisiä kokoontunut asemalle, jotka vankivaunun tuotua asemasillalle, paljastetuin päin esittivät lähtijölle taistelulauluja laulaen tervehdyksensä sekä huutaen: "Tervehtikää tovereita. Me jatkamme kesken jäänyttä työtä!"

Poliisit alkoivat nyt ahdistaa nuorisojoukkoja pois vankivaunun luota, johon nuoriso vastasi voimakkaalla laululla. Yleisökin yhtyi paljastetuin päin "Internationalen" säveliin.

Silloin hyökkäsi eräs junassa matkustava armeijan kersantti, joukkoa kohti ja iski nyrkillä erästä naista, S. Virtasta selkään, käyttäytyen muutenkin mitä hävyttömimmin. Eräs poliisi nuhteli häntä naisen kimppuun käynnistä, mutta urho ei ollut tietääkseenkään. Nuorisojoukko ja suuria osa yleisöäkin protesteerasi kersantin menettelyä vastaan. Poliisi ei kuitenkaan korjannut hulinoitsijaa, vaan ahdisti sen sijaan nuorisoa. Junan lähtiessä liikkeelle lauloivat nuoret "Varsovalaisen" viestiksi proletariaatin taistelusta sorrettujen ja vainottujen puolesta niille poliittisen vainon uhreille, joka on jo aikaisemmin teljetty Hämeenlinnan ja Tammisaaren kuuluisaksi tulleisiin kuritushuoneisiin.

Pahoinpitelijä oli Matti Tapanainen, kot. Lumivaarasta. Noin vuosi sitten kerrotaan hänen saaneen eron poliisin toimesta Viipurissa. Eron syynä lienee ollut eräs pahoinpitelyjuttu. Nyt palvelee hän Utissa erillisessä rerilentolaivueessa.

S Virtanen on kääntynyt poliisin puoleen pyytäen pikaista tutkimista ja pahoinpitelijän rankaisemista. Sehän kuuluisi jo poliisille itsestään, sillä ei kai ylemmän päällystön taholta armeijassakaan siunattane tuollaisia tekoja.

"POLIISI KONS TAAPELI"

"Uusi Aura" julkaisi erään lehden henkiseen holhouspiiriin kuuluvan henkilön näin kuuluvan kirjeen:

—"Murheellinen asiakirja". Ilman selityksiä kelpaa luettavaksi seuraava historiallinen raportti Tampereen tienoolta:

"Herra Falleksmanni.

Kun minä teidän käskystänne menin työmies Antti Aholta ottamaan takavarikkoon niitä työväen vappu Merkkejä: Niin härsytti Aho minun päälläni Koeran, huolimatta siitä että olen kruunun palvelija, jolla oli poikkeen häntä ja kerityt takapuolet. Ahon vaimo myös haukkui minua ja käski minun mennä Kissan Hännän Alle, jonka tapahduttua Minä otin heiltä kaikki vappumerkit pois.

N. N.
poliisi Kons Taapeli."

Siellä kissan hännän allako poliisikonstaapelista tuli aatelinen "poliisi Kons Taapeli" (!)

5 TYÖLÄISTÄ RUHJOUTUNUT OUTOKUMMUN KAIVOKSESSA

Viime kuun 16 p:nä sattui Outokummun kaivoksella vakava onnettomuus. Joukko työläisiä työskenteli n.s. perässä, joukossa eräs porari, joka koneellaan parhaillaan lyötti reikää. Porakoneen voimakkaan äänen, sekä porauksesta syntyneen pölyn vuoksi eivät miehet kyllin ajoissa kuulleet eivätkä nähneet sähköveturin tuloa, vaan jäivät kaikki työsakkiin kuuluneet 5 miestä junan ruhjottavaksi, saaden neljä heistä pahoja vammoja ja yksi nimeltään Otto Kurki, ruhjoutui niin pahoin, että oli tajuttomana useita tunteja. Pahimmin loukkaantuneet oli vietävä sairaalaan.

Yhtyneet

Miss Saima Hill

ja

Mr. Arvo Tuuri

Parhainta menestystä yhdyselämän taipaleelle, sekä luokka-asiain seuraaminen, se tärkeä elämän ohjaus olkoon.

Miina ja John Hill
Martti Tuuri
Fiina Kahelin
Signe Uusiluoto
Davi Salminen
Aino Manninen
Thelma Smith
Olga Manninen
Maiju ja Jalmar Hamari
Alma ja John Reipas
Mr. ja Mrs. E. Kolari
Laila Luoma
Sylvia Ruth
Olga Thompson
Bill Goos
Toini Mäki
S. Kotila
A. Suonpää
S. Mäkinen
S. Kaukolin
J. Mäenpää
Mr. ja Mrs. S. Johnson
Mandi Merinen
Yrjö ja Laina Laakso
Toini Koskela
Ida Jarvis
Vieno Salo
Kusti ja Aili Kujanen
Selma Vatanen
Otto Niemelä
Olga ja Otto Salo
Yrjö ja Mandi Passi
Helka Martta ja Brynolf Poutiainen
Aili Kauhanen
Elna Laine
Irja ja Paavo Kivinen
Erik Seppälä
Mr. ja Mrs. U. Jouppi
Mr. ja Mrs. J. Jarnefelt ja kissa
Mr. ja Mrs. A. Niemi ja perhe
Mr. ja Mrs. P. Manninen
Mr. M. Valkeapää
Hanna ja Matti Poutanen
Laina Ritola ja Väinö Liikanen
Elsa ja Kaarlo Hirvelä
Mr. ja Mrs. Pulkinen
Mr. ja Mrs. J. Poutanen
Henry Pori
Mr. ja Mrs. Y. Airila
Jack Peltola
Annie Pakkala
Wm. Bontinen ja Rachel Aho
A. Leppinen
E. Mäki
Mr. ja Mrs. E. Lahti
Mandi Tiihonen

Niilo Ojanperä
J. Filpus
L. Lehtola
V. Nutikka
S. Konnu
Emil Ristonen
Alpo Liikanen
Matti Perälampi
Mr. ja Mrs. A. Heiskanen ja Senni H.
Anni ja Kalle Kilpinen
Fiija ja Kristian Wiita
Sanni ja August Hill
F. Hannus
V. Rintala
E. Puska
Inga Lindquist
Wilfred Koivula
Akseli Pakkala
Ilmari Lammi
John Sikiö
Ilmar Pulkkinen
J. V. Kannasto
Lauri Laine
Hilja ja Sam Hietikko perheineen
Mirjam, Elma ja Santer Meri
Anna ja Kalle Honka
August Ojala
Irene Ojala
Heino Kotila
Viljam Maunola
Ilmari Lappi
Miika Koski
Anna ja H. Kauhanen perheineen
Eini Hallikainen
Westor Niemi
Eeva Aho
Felix Luopa
Jenny Wiita
Toivo Jylhä
S. P. Wiila
Kaarina Heinonen
Arne Ritari
Emppu Heino
Elssi Heino
Aune Ritari
Elmi ja Udo Korpinen
Fred Korpinen
Vili Keskinen
M. Ponni
Henry Latvala
Julja Mäki
Nellie ja Wilfred Salo
Jalmar Eloranta
Emma Paavola

Emil Tervonen
Lauri Hotti
Väinö Piispanen
Thelma Moore
Ida ja Alex Salo
Olga ja K. G. Asiala
Kerttu ja O. Forbom
Arvi Lahti
Mauno Passi
Jenny Ristimäki
Wiljam Marttinen
Lily Niemi
John Saloma
Irja Helin
Martta Salmi
Tyyne Koski
John Passi
Helga Toivonen
Bertha Tuomi
Vili Wäänänen
Heikki Mäki
Eemel Meriläinen
V. Kuosmanen
Teodor Piippo
Henry Ellmen
Alex Haanpää
Rauha Aho
Armas Lahtinen
Arvid Wilen
Paul Wahtera
J. Lind
Väinö Wuorenmäki
Eero Kekäläinen
Jalmar Alkio
Armas Lehtiniemi
Eero Passi
Isak Korbi
Toini Ylönen
Irene Olenius
Anni Lehtinen
Heikki Pahkala
Taimi Tyni
Henry Pesonen
Vilho Häkkinen
Emil Rakkola
Fanni ja Edward Latvala
Sivi Sohlsten
Einar Lindroos
Paavo Häkkinen
Pekka Koskela
Helmi Passi
Bruuno Järvi
Saimi Perttula
Eljas Jääskeläinen
Arvid Karvinen
D. Helin

Sudbury, Ont., huhtikuun 12 päivänä, 1929.

VALTIOLLE TULOJA VANKIEN TYÖNTEOSTA V. 1928 26.45 MILJOONAA

Vankeinhoitohallituksen tilinpäätöksen mukaan ovat vankeinhoitomenot v. 1928 ilman uudisrakennuskustannuksia, kaikkiaan 80.9 milj. markkaa, vastaavan luvun v. 1927 ollessa 72.86 milj mk.

Samaan aikaan olivat vankiloitten kokonaistulot 32.07 milj. markkaa (v. 1927 28.01 milj. mk.), joten 39.64 % menoista on korvattu tuloilla (v. 1927 38.44 %). Tulojen joukossa olivat huomattavimmat maatilojen tulot 4.30 milj. markkaa (v. 1927 3.84 milj. mk.) ja työliikkeen tulot 26.45 milj. mk. (v. 1927 22.90 milj. mk.).

Vankien päivittäinen keskimäärä, joka v. 1927 oli 6,661, oli viime vuonna 6,800.

Huomattava on se suuri nousu mikä on tapahtunut vankien työnteosta saadussa voitossa, verrattuna vankilain kokonaismenoihin. Työstä saatu voitto on kohonnut 15½ %:lla, kun taas vankiloitten kokonaismenot vain n. 11 prosentilla. Tämä on nähtävästi saatu tuloksena vankien yhtä lisääntyvästä työvoiman riistosta. Siihenhän Suomenkin vankiloissa kiinnitetään suurempi huomio kuin vankien kasvatustyöhön vankila-aikana. Onhan vankien työaikakin pidennetty 10-tuntiseksi.

Tämä on tyypillistä porvarisvaltion vankilakomennolle, osoittaen se, että vankilajärjestelmällä ei ole tarkoituksenakaan pyrkiä rikollisuutta vähentämään, vaan mahdollisimman suuressa määrässä hyötymään työstä vankiloissakin.

TYÖLÄISKULUTTAJAT SUUNNITTELEVAT OMAA OSUUSTOIMINTALEHTEÄ

Seinäjoella Marianpäivänä oli koolla Et.-Pohjanmaan Osuuskauppaliiton vuosikokous. Kuluttajain Lehdestä hyväksyi kokous seuraavan päätöksen:

Kun edistysmielisen osuuskauppaväen yhteinen äänenkannattaja Kuluttajain Lehti on entistä enemmän vieraantunut työläiskuluttajain ajatustavasta, sisältäen jatkuvasti työläiskuluttajille vastenmielisiä, vieläpä suorastaan vihamielisiäkin kirjoituksia ja kun toisinajatteleville kuluttajille ei lehdessä suoda tilaa mielipiteiden esittämiseen, niin lausuu kokous:

että lehden kantaa ja toimitustapaa on tässä suhteessa muutettava työläiskuluttajain taholta esitettyjen täysin oikeutettuja vaatimuksia vastaavasti.

Samalla lausuu kokous, että ellei tässä suhteessa lehden taholta pikaista muutosta tapahdu, ovat työläiskuluttajat pakoitettuja ryhtymään toimenpiteisiin oman äänenkannattajan saamiseksi, jonka keskusjärjestöjen ja osuuskauppojen on — tasapuolisuuden ja yhtenäisyyden säilyttämiseksi edistysmielisessä osuuskauppaliikkeessä — tunnustettava tasa-arvoiseksi Kuluttajain Lehden rinnalla ja tilattava lehti sitä haluaville jäsenilleen.

Saadun tiedon mukaan avataan puhelinyhteys Suomen ja Alankomaiden välillä huhtikuun 2 pnä. Kokeilussa on kuuluvaisuus osoittautunut moitteettomaksi.

"Unohdettujen Maailmasta"

Canadan suomalaisessa työväestössä ei liene yhtään niin paatunutta ihmistä, joka ei suurella kiintymyksellä lukisi tätä Mikael Rutasen kirjottamaa, erikoisesti Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisille metsätyöläisille omistettua kirjaa.. Heti kirjan avattuaan, avasipa sen miltä kohdalta tahansa, huomaa, että ainetta on käsitellyt kirjailija, jolla on syvä antaumus tehtäväänsä, sekä eheä tuntemus, oikeastaan — sielullinen side niiden ihmisten elämään, joita kirjassa tuodaan esille. Ilman pitemmittä puheitta voidaan tov. Rutasen kirjaa lämpimästi suositella kaikille työläisille ja metsätyöläiset sitä tulevat kaksinkerroin ahmien lukemaan. Sudburyssa myytiin kirjaa ensimäisenä päivänä yli sata kappaletta. Kirjan hinta on ainoastaan 45 senttiä. Tilatkaa osotteella

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

PAKKOLAKEJAKO SUUNNITELLAAN?

Sosialiministeriöstä tapahtuneessa esittelyssä on valtioneuvosto päättänyt asettaa komitean harkitsemaan kysymystä, millä tavalla joukkotyöriitojen sovittelua koskevia ja niihin liittyviä lainsäännöksiä olisi kehitettävä, jotta voitaisiin tehokkaammin toimia työtaistelujen ehkäisemiseksi ja lopettamiseksi, ollen komitean valmistettava perusteltu ehdotus tarpeellisiksi muutoksiksi mainittuihin säännöksiin.

Komitean puheenjohtajaksi määrättiin varatuomari Arvo Linturi sekä jäseniksi vuorineuvos Emil Sarlin ja ammattijärjestön puheenjohtaja Matti Paasivuori.

KOLME MIESTÄ PANTU TAAS "EHKÄISEMÄÄN SALAKULJETUSTA".

Tullihallituksen esityksestä on valtioneuvosto asettanut neuvottelukunnan pohtimaan salakuljetuksen ehkäisemisen tehostamiseksi tarpeellisia toimenpiteitä sekä laatimaan niistä yksityiskohtaisen suunnitelman kustannuslaskelmineen. Neuvottelukunnan puheenjohtajaksi on kutsuttu pankinjohtaja Kyösti Kallio ja jäseniksi kansanedustaja, pormestari Väinö Hakkila ja toimitusjohtaja Arvo Linturi.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Ilmotuksiaeripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

PORT ARTHUR, ONT.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYSAUNA Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta. Tiist.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 393, Port Arthur, Ont. (TP

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Kanaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP
Emil Ojala
Sudbury, Ont.

Kelloja Korjataan ja Uusia Myydään

Timantti- ja vihkisormuksia on. Kyniä eikä mitään käniä. Yleensä kaikkea korutavaraa löytyy.

L. KYYNYN
Kello- ja kultasepän liikkeestä
115 Robertson St., Fort William (T.P.)

Taloja rakennetaan

Urakalla otetaan rakennettavaksi rakennuksia kaupungissa sekä ympäristöllä. Vanhoja rakennuksia korjataan. (TTL
Oiva Maunu
Rakennusurakoitsia
Kivikoski P.O. via Port Arthur, Ont.

NORJAN AMERIKAN LINJA

NOPEA TIE
SUOMEEN

Oslon ja Tukholman kautta suoraan NEW YORKISTA

Oslosta		New Yorkista
	"Bergensfjord"	Tammik. 5
Tammik. 4	"Stavangerfjord"	Helmik. 16
Helmik. 16	"Bergensfjord"	Maalisk. 5
Maalisk. 7	"Stavangerfjord"	Maalisk. 23
Maalisk. 21	"Bergensfjord"	Huhtik. 6
Huhtik. 11	"Stavangerfjord"	Huhtik. 27
Huhtik. 25	"Bergensfjord"	Toukok. 11
Toukok. 16	"Stavangerfjord"	Kesäk. 1
Toukok. 31	"Bergensfjord"	Kesäk. 15
Kesäk. 21	"Stavangerfjord"	Heinäk. 6

New Yorkiin päin purjehtivat laivat poikkeavat Halifaxiin.

Kolmannen luokan edestakainen matka
SUOMEEN
$186.00

Bergensfjordissa on tavallinen TURISTI KOLMAS LUOKKA, entinen cabin-luokka, jokaisella matkalla.

Edestakainen matka Suomeen on $208.50. Säästö $49.00.

Matkustakaa Suomeen taikka tuottakaa sukulaisenne tähän maahan taikka Canadaan Norjan Amerikan linjan laivoilla, jotka tunnetaan mukavuuksista, hyvästä kohtelusta ja puhtaudesta.

On vaihtoehtoista jäädä laivasta Bergenissä ja jatkaa matkaa kuuluisien Norjan tuntureiden yli Osloon ilman eri maksua. Jokaisen Suomeen matkustajan tulisi käyttää hyväkseen tätä tilaisuutta.

Norjassa ja Ruotsissa ei vaadita passin- eikä tullitarkastuksia.

Matkatavarat voi lähettää New Yorkista suoraan Helsinkiin.

Kolmannen luokan matkustajat, joilla on cabinsiirtolapaperit, välttyvät menemästä Ellis saarelle.

Lähempiä tietoja sekä piletintilauspapereita antavat paikallisasiamiehet.

NORWEGIAN AMERICAN LINE
22 Whitehall St., New York.

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

REPÄISEVÄT TANSSIT TÄNÄ ILTANA

toimeenpanee täkäläinen naisjaosto lasten kesäleirin hyväksi, alkaa klo 9, orkesterin soitolla. Ei kenenkään pidä jäädä pois tästä tilaisuudesta.

"ELÄKÖÖN! POIKA TULI!"

harjoitukset ovat tänään kello 7 täsmälleen.

Chicago Mine

Niin, jos otan ja piirrän muutaman rivin Vapauteen, kun ei ole täältä näkynyt pitkään aikaan mitään uutisia lehden palstoilla.

Yhteispyrinnöissä täällä on hyvin hiljaista. Olisi toivottava, että se parantuisi kesän tullessa. Vaikka pieni se on meidän toimiva joukkommekin, joten olisi toimittava koko joukolla mikä täälläkin on. Sitten saataisiin enempi aikaan, sillä yksilöinä me olemme heikkoja.

Onhan täällä sentään touhuakin ollut, vaikka kuinka paljon, kun isännät ovat kulkeneet talojaan kaupalla ja on kuulojeni mukaan kauppoja tehty, ja kai niistä tosi tulee, nimittäin käsirahasta päättäen, jota on kuulemma annettu kokonainen Canadan dollari, suuri summa.

Täällä piti tulla tässä keväällä isot hommat, kun piti saada useampi vaunulasti malmia ajetuksi, mutta sekin raukesi kolmeen säkilliseen, kun ylätuvan ukko lopetti kelin, ja herrat olisivat muuten päässeet myymään vesiosakkeita.

Huomautan tässä vielä lopuksi, että kyllä jokaisen olisi annettava työväenliikkeelle niin paljon kannatusta, että edes työväenlehden tilaisi.

Hauskaa kevättä Vapauden lukijoille. Eräs.

Laivaliikenne alkanut suurilla järvillä

PORT ARTHUR, Ont., huhtik. 15. — Eilen purjehti ensimäinen järvialus täkäläisestä satamasta tänä vuonna viljalastissa. Höyrylaiva James Watt on matkalla Buffaloon, kuljettaen 112,000 bushelia vehnää.

Tänä vuonna on järviliikenne alkanut viisitoista päivää aikaisemmin kuin viime purjehduskautena.

TUHOISA TULIPALO TIMMINSISSÄ

Timmins, Ont., huhtik. 15. — Täällä eilen aikaiseen aamulla syttyi tulipalo Goldfields-teatterissa. Teatterin sisustus kärsi jonkun verran vahinkoa, samoin samassa rakennuksessa olleet virasto- ja asuinhuoneustot. Vahingon arvellaan olevan noin 30—40 tuhannen paikkeilla.

Tuleeko Englanti vaipumaan mereen?

Useat romaanikirjailijat ovat käyttäneet aiheenaan kuvitelmaa, että Englannin manner kymmenmiljoonine asukkaineen kallistuu mereen ja hukkuu sen syvyyksiin. Mutta nyt ovat eräät asiaa tutkineet tiedemiehet tulleet siihen tulokseen, että tämä kuvitelma saattaa muuttua todellisuudeksi.

Saari, jossa Englanti (ja Skotlanti) sijaitsee, on kallistumassa hiljalleen, mutta varmasti, mereen siten, että kaakkoinen rannikko painuu veden alle ja luoteinen rannikko kohoaa aivankuin voimakkaan, näkymättömän käden kallistamana, näin väittävät mainitut tieteilijät.

Onneksi käy tuo kallistuminen sangen hitaasti, nähtävästi vain muutamia tuumia vuosisadassa.

Mutta vaikkakaan yht'äkkistä katastroofia ei ole pelättävissä, on kallistuminen kiintoista niin tieteen kuin teollisuudenkin kannalta. Rannikoilla nim. jo nyt huomataan tuon omituisen maan liikunnan aiheuttamat vaarat silloille ja laivalaitureille.

Ei tarvitse tehdä kovinkaan tarkkoja mittauksia, eikä käyttää erikoisia koneita saadakseen selville, että jotain omituista tapahtuu Englannin rannikolla. Suffolk-kauntin itärannikolla, noin 75 mailia Thamesin suusta pohjoiseen, siis verrattain lähellä Lontoota, on kerran kukoistaneen Dunwich'in kaupungin rauniot. Tuhat vuotta sitten Saxon Dunwich oli itä-Anglian kuningaskunnan pääkaupunki. Nykyään siitä ei ole jälellä muuta kuin viheliäinen kyläpahanen, jonka ainoana nähtävyytenä on puoleksi sortunut kirkko, jonka seinän vieressä alkaa meri, joka on kaupungin vähitellen niellyt.

Kirkko on ikäänkuin koko Dunwichin symbooli: meri valoittaa sen kuten se jo on muun osan kaupungista valloittanut. Kunkin vuosisadan ajalla ovat aallot murtautuneet aina lähemmä ja lähemmä kirkkoa ja joidenkin vuosien perästä on sillakin paikalla, jossa nyt vielä kirkon rauniot törröttävät, meri aaltoileva.

Dunwich ei ole ainoa paikka, jonka meri on valloittanut näillä seuduilla. Siitä joitakin mailia etelään sijaitsee nykyaikainen Adelburgin kaupunki jonka kaupungintalo on aivan meren rannassa, avautuen talon akkunoista aava näköala merelle. Taloa ei kuitenkaan ole alunperin rakennettu merenrannalle, eikä sitä ole sinne siirretty, vaan meri on tullut kaupungintalolle asti. Vielä muutamia vuosikymmeniä sitten oli Adelburghin kaupungintalolta meren rantaan useita katuvälejä, kaupungin liikekeskus sijaitsi silloin tuolla alalla. Meri on valloittanut jo osan Adelburghia. Kahden viimeisen vuosisadan aikana on tällainen maan vajoaminen ollut huomattavissa myöskin pohjois-Yorkshiressa, jossa enemmän kuin kolmekymmentä rannikkokylää on joutunut meren saaliiksi.

Omituinen tapaus tapahtui Waltonissa, joka on pikkuinen kaupunki Naze-nimisellä santaniemekkeellä hiukan etelään Harwick-nimisestä kaupungista Englannin itärannikolla. Waltonin vanha kirkko oli hävinnyt meren syliin v. 1398, rannikon vajotessa. Noin kuuden vuosisadan perästä ei sitä muut muistaneet kuin historioitsijat ja tiedemiehet sekä kalastajat, joiden verkot repeytyivät kirkon raunioihin. Viime vuoden tammikuun 3 p. sattui monta tuntia kestänyt myrsky Waltonin seudulla. Tuuli kävi maalta merelle ja samalla sattui erikoisen suuri laskuveden aika. Silloin näkivät kaupungin rannassa liikuskelevat ihmiset muinaisen kirkon nousevan näkyviin. Jotkut uskalikot yrittivät päästä raunioita tarkastelemaan, mutta silloin tuli äkillinen nousuvesi ja peitti taas kirkon. Mustasukkainen meri vaikka näyttikin kirkkoa, ei sallinut siihen koskettavan.

Sama on juttu Englannin eteläranikollakin, nim. sen itäisellä osalla. Rannikolla sijainneet kylät ja maatilat ovat vajonneet mereen. Tiet jotka ennen kiertelivät rannikkoa, johtavat nyt useimmissa paikoissa suoraan mereen tai ovat näkyvissä vain laskuveden aikana.

Englannin kaakkoisin kulma, jota nimitetään "Maan reunaksi", on vajoavan rannikon tarujen kotipaikka. Siellä kerrotaan synkkä Lyonesse-taru. Tähän tarunomaiseen seutuun Englannin kansantaru asettaa useat kuningas Arthurin ja hänen ritariensa seikkailut. Tarut kertovat, ettei Lyonnesseá ole enää olemassa. Se on hävinnyt, kuten Atlantis, meren syvyyksiin.

Vähäisiltä Scilly-saarilta, jotka ovat "Maan reunan" kohdalla ulompana merellä, ovat tutkijat löytäneet pitkiä kiviaitoja merestä, aivankuin joku olisi rakentanut kaloille aitauksia. Ja aitoja ne ovatkin, vaikkakaan ei kaloja varten rakennettuja. On päästy selville, että ne ovat muinaisten vainioiden ympärille rakennettuja aitauksia vainioiden, jotka ovat vajonneet meren pohjaan.

Ovatko Scilly-saaret joskus olleet Englannin mannerta, ei voida varmuudella sanoa, vaikkakin sellainen on mahdollista, mutta sen sijaan on varmaa, että ne ovat aikoinaan olleet nykyistään paljon suurempia ja tiheään asuttuja.

Taruissa mainittuja Lyonessessa sijainneita kuningas Arthurin kaupunkeja, torneja ja vallihaudoilla varustettuja linnoja ei ole löydetty, eipä edes mitään sinnepäin viittaavaakaan. Kenties tarun mainitsema kadonnut seutu onkin jollakin toisella paikalla tällä samalla rannikolla. Mahdollista on myöskin, ettei sellaisia ole koskaan ollutkaan, vaan ovat maakartanot ja kylät suurentuneet taruissa kaupungeiksi ja linnoiksi. Mutta olipa nyt Lyonesse-taru totta tai mielikuvituksen tuotetta, joka tapauksessa ei ole epäilystäkään siitä, etteikö maa olisi vajonnut ja yhä vajoaisi, juuri niillä seuduilla, jossa taru kertoo maata ja elämää olleen.

Jotkut geologit ovat selittäneet tällaista Englannin rannikon häviämistä yksinomaan aaltojen syövyttävän voiman kannalta, t.s. että se on ymmärrettävä samanlaisena häviämisenä kuin toisinaan joki syövyttää rannikoitaan. Pohjanmeressä olevat Helgolannin saaret kärsivät tällaista häviämistä Nykyään ovat tieteilijät kuitenkin yksimielisiä siitä, etteivät aallot, vaan itse maa, on syyllinen tähän ilmiöön. Jonkun oudon maanalaisen voiman vaikutuksesta rannikko vähitellen vaipuu mereen. Koko saari hiljoilleen kallistuu. Samanlaista maan vajoamista, vaikkakin eri muodoissa, on muuten havaittu myös Skandinavian rannikoilla, Japanissa, pohjois-Amerikassa y.m.

Kallistumisen merkitseminen, sen mittaus, ei ole lainkaan helppoa, kuten saattaisi luulla. Meri ei ole koskaan täydellisesti paikoillaan. Eivät ainoastaan alituiseen käyvät aallot vaikeuta meren todellisen rajan merkitsemistä vaan on myöskin otettava lukuun vuoroveden vaihtelut. Tiedemiehet etsivät n.k. "ajateltua meren rajaa", joka saadaan siten, että aaltojen ja vuoroveden vuosittaisen vaihtelun vaikutukset otetaan lukuun ja niistä lasketaan keskiarvo. Mutta tällaiseen tarkasteluun ja laskuun menee kullakin paikalla useita vuosia ja tarkastuksia merkinnöineen on tehtävä joka päivä, vieläpä useampiakin kertoja päivässä.

Halutaan

Ruuan valmistukseen täysin kykenevä nainen saa paikan Cold Lakella (Northland Steam Baths). Maan kielen taito ei ole välttämätön, josta sopii kuitenkin mainita. Hakemukset laitettava kiireellisesti ja todistuksien omaavat laittaa ne mukaan. Työhön saavuttava heti kutsun saatua. (92

Oscar Klemetti
Kississing, P.O. Manitoba

CABIN- JA TOISEN LUOKAN MENO- JA PALUUPILETEILLE 10 PROS. ALENNUS

Ruotsin Amerikan Linja tiedoittaa täten, että maalisk. 25 p:stä alkaen ja se mukaanluettuna astuu voimaan meno- ja paluupilettien alennus cabin- ja toisen luokan piletteille linjan kaikissa laivoissa itäänpäin matkustettaessa elokuun 16 p:stä toukok. 15 p:ään sekä länteen matkustettaessa lokak. 16:sta heinäk. 15 p:ään.

Nykyisin voimassaoleva 5 pros. alennus toisen luokan meno- ja paluupileteille purjehduskauden hiljaisimpana aikana lakkaa olemasta samalla kuin tämä uusi alennus astuu voimaan.

Henkilöt, jotka voivat matkustaa vuoden hiljaisena aikana, säästävät ostamalla meno- ja paluupilettinsä näille ajoille. (Ilm.

HUOM.!
Tanssit
Creighton Haalilla
Keskiviikkona t.k. 17 p.
klo 8.30 illalla

Ensiluokan Parturi

saa työn 281 Bay Street, Port Arthur, Ont. Etutila on naisparturilla. (92

Tarkasta!

Ruokaa ja asuntoa tarjotaan entisessä poikatalon huoneustossa.
Suosittelemme yleisön käytettäväksi. (TP
Mr. ja Mrs. Hutman,
Box 74, Cobalt, Ont.

HEI TYTÖT HEI! Onko teitä vai ei?

Meitä olisi täällä kuusi iloista poikaa, jotka haluaisimme kirjeenvaihtotoveria samanlaisista tytöistä. Osote olisi näin, että kirjeet tulisi tänne päin:

A. Sinisalo,
E. Vihersalo,
J. Sinervo,
H. Himlak,
E. Koivula,
O. Korpisalo,
Box 50, Haliburton, Ont.

Vuokrataan

Rauhallisia ja siistejä huoneita (TTL
Sudburyssa,
178 Cedar kadulla

Halutaan tietää

Missä on **Uuno Niemi**, kotoisin Uurainen, Vaasanlääni, Hiiralankylä? Saapunut Suomesta Sudburyyn viime syksynä. Isäsi on kuollut. Ole hyvä ja kirjoita äidillesi. Ole hyvä ja kirjota myöskin minulle. Jos hän ei itse satu tätä huomaamaan, joku hänen tuttavistaan voisi ilmottaa hänen osotteensa allekirjottaneelle. (91
William Wartiainen,
Toimi, Minn., U.S.A.

Missä ovat **Kalle Hyvärinen** ja **Matti Leppänen** ynnä toiset minun asukkaani? Ilmoittakaa minulle heti osotteenne. (91
Sanny Kingberg,
1336 St. Antoine St., Montreal, Que.
Vanha osote: 258 St. Antoine St.

Halutaan tietää missä nykyään oleskelee **Arne Mäenpää**, kotoisin Kortesjärveltä, Vaasan läänistä? Ole hyvä ja anna tietoa itsestäsi, jos olet elossa. (92
Mr. Ilmari Katajamäki,
Box 105, Kapuskasing, Ont.

Joutukaa Mukaan!

Canadan Suomalaisten Henkilökohtaisesti Johdettuun
Keväthuvimatkaan SUOMEEN

joka toimeenpannaan
RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
MAAILMAN KUULUISALLA MOOTTORILAIVALLA
"GRIPSHOLM"
Halifaxista — Huhtikuun 22 päivänä
(GÖTEBORGIN KAUTTA)
Linjan Suomalainen Edustaja, Mr. Waselius, Matkan Johtaja

Atlannin ja Pohjanmeren Poikki Samassa Komeassa Valtamerilaivassa
Koko Matka Halifaxista Suomeen Kestää Ainoastaan 10 Vuorokautta

SUURI JUHANNUS HUVIMATKA
SUORAAN SUOMEEN
Toimeenpannaan
MAAILMANKUULUISALLA MOOTTORILAIVALLA
"GRIPSHOLM"
joka lähtee
New Yorkista — Toukokuun 18 päivänä
SUORAAN HELSINKIIN
(Poiketen Göteborgiin vain muutamaksi tunniksi)
IHANA MATKA SUORAAN SUOMEEN! EI MITÄÄN VAIHTAMISIA! JOUTUKAA MUKAAN! TILATKAA HYTTIPAIKAT NYT!

Saadaksenne hyvän paikan laivassa päättäkää nyt millä näistä laivoista matkustatte ja tilatkaa piletti Linjan paikallisasiamieheltä tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osoitteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley St.
MONTREAL QUEBEC

J. V. KANNASTO,
Box 69
SUDBURY, ONTARIO

Farmi myytävänä

Burritissa maata saa 200—400 eekkeriin ostajan valinnan mukaan. Koulu on noin 500 jaardin päässä ja suomalainen haali on tämän farmin maalla ja noin 2 mailia rautatielle. Vaihdetaan myöskin kaupungin omaisuuteen. Lähempiä tietoja saa suullisesti kaupoista y.m. Canadian Cafe'sta tai kirjottakaa osotteella: (LT
E. KANGAS,
Box 1779, Sudbury, Ont.

FINNISH BAKERY
Box 39 Schumacher, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

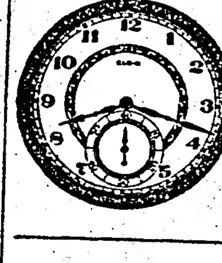

KELLOSEPPÄ
A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Myytävänä

Kaksi hyvää lottia lähellä Froodin tietä. Myydään $125.00 kpl. käteisellä. Soittakaa 1364 tai kirjottakaa Box 1221, Sudbury, Ont.

HALUTAAN

keski-ikäinen nainen hoitamaan yhden miehen taloutta. Tarkemmin kirjeellä. (92
R. N. K.,
Box 21,
Kirkland Lake, Ont.

Erikoinen Tarjous Suomeen Menijöille

Matkustaessanne Suomeen Montrealin kautta, tarjoaa teille erikoinen tilaisuus tutustua meidän gramofoonilevy- sekä samalla gramofoonivarastoon. Meillä on kaiken kokoisia matkalaukku-mallisia (Portable) gramofooneja, joita voitte koetella ennen ostoanne. Koneiden mukana annetaan vapaasti levyjä, koneen hinnan mukaan. Käykää katsomassa meillä. Postitilaukset lähetetään sitä myöten kuin tilaukset saapuvat.

Koneiden hinnat vaihtelevat $22.50 ylöspäin

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St. Montreal, Que.

OTTAKAA OSAA TÄMÄN VUODEN SUURIMPAAN SUOMALAISEEN KULTTUURIJUHLAAN
Turun kaupungin 700-vuotiseen riemujuhlaan
jota vietetään kesäkuun alussa
Turun tuomiokirkon 700-vuotisjuhlan
YHTEYDESSÄ, SUURILLA SUOMALAISILLA LAULUJUHLILLA TURUSSA

Ne, jotka matkustavat Ruotsin Amerikan linjan suuressa huvimatkueessa New Yorkista suoraan Suomeen moottorilaivalla "Gripsholm", toukok. 18 p., joutuvat hyvissä ajoin ottamaan osaa kaikkiin juhlallisuuksiin tässä vuoden suurimmassa suomalaisessa kulttuurijuhlassa.

Lukekaa Ruotsin Amerikan Linjan Suomi-matkaa koskevat ilmoitukset.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?